Taipalsaaren kunta

Talousarvio 2023

Taloussuunnitelma 2024 – 2025

Kunnanhallitus	12.12.2022 §405
Kunnanvaltuusto	20.12.2022 § 77

SISÄLLYSLUETTELO

1. TALOUSARVION YLEISPERUSTELUT ... 4
1.1 Taloussuunnittelun perusteet ... 4
1.2 Suunnittelun taloudelliset perusteet ... 4
1.2.1 Yleinen taloudellinen tilanne ja kuntatalouden ennuste ... 4
1.2.2 Taipalsaaren kuntatalouden perusteet ... 5
1.2.3 Verotulot ... 6
1.2.4 Valtionosuudet ... 8
1.3 Kuntastrategia ja muut suunnitteluperusteet ... 9
1.3.1 Väestön rakenne ja väestömäärän kehitys ... 10
1.3.2 Työpaikat ... 12
1.4 Riskianalyysi ... 12
2. TALOUSARVION SITOVUUS JA SEURANTA ... 14
2.1 Talousarvion sitovuus ja tilivelvolliset ... 14
2.2 Talousarvion seuranta ... 16
2.3 Strategiset tavoitteet ... 16
3. KÄYTTÖTALOUSOSA ... 17
3.1 Ulkoisten toimintatuottojen ja -kulujen jakautuminen meno- ja tulolajeittain ... 17
3.2 Talousarvion sisäiset erät ... 19
3.3 Talousarvio ja -suunnitelma / Tuloslaskelmat 2021 – 2025 ... 20
3.4. Tehtäväalueiden tuloarviot, määrärahat ja tavoitteet ... 23
100 Vaalit ... 23
200 Tarkastus ja arviointi ... 23
30 Konsernihallinto ... 23
300 Hallintopalvelut ... 24
320 Elinvoimapalvelut ... 26
330 Sosiaali- ja terveyspalvelut (vuodesta 2023 sisältää vain kustannuspaikan 3300 Sote-palveluiden hallinto) ... 28
40 Sivistyspalvelut ... 30
400 Sivistyspalveluiden hallinto ... 30
405 Ruokapalvelut ... 31
480 Varhaiskasvatus ... 34
490 Kulttuuri ja vapaa-aika ... 36
50 Tekniset palvelut ... 38
500 Teknisten palveluiden hallinto ... 38
510 Kaavoitus ... 40

570 Rakennusvalvonta- ja lupapalvelut 41
575 Liikenneväylät 42
580 Kiinteistöhuolto ja yleiset alueet 43
590 Vesihuoltolaitos 44
4. TULOSLASKELMAOSA 46
4.1 Tuloslaskelmaosan tuloarviot ja määrärahat 46
5. RAHOITUSOSA 48
5.1 Rahoituslaskelma 48
6. HENKILÖSTÖOSA 50
6.1 Henkilöstön lukumäärä 50
6.2 Henkilöstökulut 50
7. INVESTOINTIOSA 51
7.1 Investointiohjelma 2023 ja investointisuunnitelma 2024 – 2025 51
8. KONSERNIOSA 53
8.1 Tytäryhtiöiden tavoitteet taloussuunnittelukauden vuosille 2023 - 2025 53

1. TALOUSARVION YLEISPERUSTELUT

1.1 Taloussuunnittelun perusteet

Kuntalain 110 §:n mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Sen hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet. Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan.

Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa brutto- tai nettomääräisenä. Talousarviossa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa.

Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota. Siihen tehtävistä muutoksista päättää valtuusto.

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

1.2 Suunnittelun taloudelliset perusteet

1.2.1 Yleinen taloudellinen tilanne ja kuntatalouden ennuste

Suomen Pankin ennusteen mukaan Venäjän hyökkäyssodan aiheuttama energiakriisi heikentää huomattavasti Suomen talouden näkymiä. Poikkeuksellisen nopea inflaatio syö kotitalouksien ostovoimaa ja kuluttajien luottamus talouteen on erittäin heikkoa, mikä vähentää yksityistä kulutusta. Ennusteen mukaan talous supistuu 0,3 prosenttiin vuonna 2023. Vuodelle 2024 Suomen Pankki ennakoi 1,1 %:n talouskasvua. (Lähde: Suomen Pankin väliennuste -tiedote 15.9.2022)

Kuluttajahintojen nousupaineet helpottavat vuoden 2023 aikana, kun energian hintojen nousu hidastuu ja kysyntä vaimenee. Inflaatio yltää kuitenkin vielä reiluun 4 prosenttiin vuonna 2023. Energiakriisi tuo kuitenkin ennusteeseen merkittävää epävarmuutta.

Työllisyyskehitykseen ennakoidaan heikennystä suhdannetilanteen kääntyessä. Kokonaisuutena työllisyysasteen ennakoidaan heikkenevän.

Ennusteen suurimmat riskit liittyvät energiakriisin etenemiseen. Energian hintojen arvioitua rajumpi nousu ja nopean inflaation jakson pitkittyminen suhteessa ennustettuun heikentäisivät kotitalouksien ostovoimaa ja talouskasvua entisestään.

Kuntatalous muuttuu vuodesta 2023 lähtien voimakkaasti sote-uudistuksen takia. Verotulojen ajoitustekijöiden (arviolta 1,2 miljardia euroa) takia tulevan vuoden talous on poikkeuksellisen vahva. Kuntatalouden tehtävät painottuvat varhaiskasvatukseen ja koulutukseen, joiden laskennallinen tarve pienenee tulevina vuosina.

Isossa kuvassa kuitenkin laskennallinen talouden sopeutuspaine (toiminnan ja investointien rahavirran alijäämä) kasvaa kehyskauden lopussa kaikissa kuntakokoryhmissä, suhteellisesti eniten pienimmillä kunnilla. (Lähde: Kuntatalouden kehitys vuoteen 2024, Kuntaliitto 20.9.2022)

”Valtion toimenpiteiden yhteisvaikutus kuntatalouteen vuoden 2022 varsinaiseen talousarvioon verrattuna on lähellä neutraalia. Hallitusohjelman mukaiset tehtävien ja velvoitteiden lisäykset on tehty pääosin jo aikaisempina vuosina, ja osa määräaikaisista lisäyksistä valtionavustuksiin päättyy vuoden 2022 lopussa. Kuntien uusiin ja laajeneviin tehtäviin osoitetaan täysi valtionosuus ja valtion päättämät veroperustemuutokset kompensoidaan kunnille. Vuonna 2023 tulevia uusia ja laajentuvia tehtäviä ja velvoitteita ovat muun muassa perusopetuslakiin liittyen sitouttavaan kouluyhteisötyön, juomavesidirektiivin toimeenpanoon liittyvät valvontatehtävät ja asumisneuvonnan kehittäminen. Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalalla kuntien valtionavustuksia kasvattavat Ukrainasta tulevien varhaiskasvatuksen, perusopetuksen valmistavan opetuksen ja kielikoulutukseen annettavat avustukset. Peruspalvelujen valtionosuuteen kohdistuu vähennys osana hallituksen päättämiä uudelleenkohdennuksia, mutta toisaalta lääkärihelikopteritoiminnan rahoitukseen liittyvän vähennyksen poistaminen vahvistaa kuntataloutta. Valtion toimenpiteiden kuntatalousvaikutuksia koskeva yksityiskohtainen taulukko on kuntatalousohjelman liitteenä. Vuosien 2022 ja 2023 välisen vertailun mahdollistamiseksi taulukkoon eivät sisälly toimet, joiden vaikutus siirtyy hyvinvointialueille vuoden 2023 alusta lukien. Näitä toimia sisältyy erityisesti sosiaali- ja terveydenministeriön hallinnonalalle ja peruspalvelujen valtionosuuteen. Valtio on päätösperäisesti lisännyt kuntien menoja kaikkiaan noin 0,7 mrd. eurolla vuoden 2023 tasolla vaalikauden alusta laskien. Kuntien tuloja päätökset ovat lisänneet kaikkiaan noin 0,7 mrd. eurolla vuoden 2023 tasolla. Osa kuntiin vuonna 2023 vaikuttavista toimista on määräaikaisia liittyen muun muassa Ukrainasta tulleiden auttamiseen. Uusiin ja laajeneviin tehtäviin kunnat saavat 100 prosentin valtionrahoituksen.” (Lähde: VM; kuntatalousohjelma vuodelle 2023, 2022:57)

1.2.2 Taipalsaaren kuntatalouden perusteet

Kunnan toiminnan painopisteitä ohjaa valtuustossa 16.2.2022 (10 §) hyväksytty kuntastrategia vuosille 2022 - 2025. Strategian visiona on Parasta elämää. Ja sen painopisteinä ovat Kaikenikäiset samassa veneessä, Luonto ja Tasapainoinen talous.

Vuoden 2023 talousarviota ja vuosien 2024 – 2025 taloussuunnitelmaa on laadittu Korona-pandemian jälkivaiheen tilanteessa, jossa uusi hyvinvointialue aloittaa talousarviovuoden alusta, tuoden mukanaan kuntaan uuden laisen rahoitustilanteen. Hyvinvointialuemalli supistaa käyttötaloutta 15,7 miljoonaa euroa eli Eksoten ostopalvelujen verran. Toisaalta rahoituksesta poistuu sote-palveluiden rahoitukseen kohdistuva verorahoitusosuus.

Talousarvion raamitusta on läpikäyty valtuuston iltakoulussa lokakuun alulla. Tavoitteena on suunnittelukauden talouden tasapaino. Verotulojen kasvu on ollut suotuisaa vuoden 2020 jälkeen. Vuoden 2022 syyskuun veroennustekehikon 2023 ja talousarvio 2022 ero verotulokertymässä pienentyy 9,7 miljoonaa euroa johtuen sote-uudistuksesta.

Talousarvion raamissa palkkojen nousun arvioitiin uusien työehtosopimusten mukaisiksi eli liki kahden prosentin suuruisiksi vuodelle 2023. Muissa ei-kiinteiden sopimusten kustannuksissa kasvuraami on kymmenen prosenttia. Muiden kustannusten nousu on kunnanvaltuustolle lokakuussa 2022 pidetyn talousraami-iltakoulun suuruisia pääsääntöisesti.

Käyttötalouden toimintatuotot ja -kulut on eritelty luvussa 3 Käyttötalousosa.

Tulevien vuosien valtionosuuksiin vaikuttavat osin myös 31.12.2022 purkautuvan Eksoten maksut vuosilta 2021 ja 2022 taannehtivasti. Eksoten vanhan pakollisen varauksen purun määrä on 414.685 euroa 31.12.2022. Tämän jälkeen ei purettavia pakollisia varauksia ole, jos Eksoten pysyy vuonna 2022 sen omassa talousarviossaan.

Talousarvioon ei ole tehty varauksia Eksoten purkamisesta mahdollisesti aiheutuvista ennakoimattomista eristä, mitkä selvinnevät tilikauden 2023 alulla. Kaikki pitkäaikaiset vanhat lainat Eksoten ja Taipalsaaren välillä nettoyhteismäärältään 365.148,00 euroa maksetaan joulukuussa 2022.

Verorahoituksen (verot ja valtionosuudet) määräksi on arvioitu yhteensä 14.600.962 euroa. TA2022: 28.892.000 euroa). Edellä olevaan sisältyy valtionosuuksia talousarvioon 2023 on arvioitu kertyvän 2.846.942 euroa (TA2022: 7.095.000 euroa), mikä on 4,2 milj. euroa pienempi kuin vuonna 2023 johtuen sote-uudistuksesta. Valtionosuuksiin liittyvän valmistavan opetuksen tulovaikutusta ei ole arvioitu tuntematta laskentaperustetietoja mukaan vuodelle 2023 tulevaksi korvaukseksi vuoden 2022 kuluista.

1.2.3 Verotulot

Kunnan verotulot muodostuvat kunnan tuloverosta, osuudesta yhteisöveron tuottoon ja kiinteistöverosta. Talousarvio 2023 on laadittu käyttäen kunnanvaltuuston hyväksymiä tulovero- sekä kiinteistöveroprosentteja niin, että tuloveroprosentista on vähennetty sote-palveluiden rahoitusosuus 12,64 prosenttiyksikköä. Vuodelle 2023 säädetty tuloveroprosentti on 8,36 %.

Taipalsaaren tuloveroprosentti vuonna 2022 on 21,00 %. Taipalsaaren tuloveroprosentti vuonna 2023 on 8,36 % johtuen sote-uudistuksesta. Kuntalaisten valtiontuloverotus kasvanee keskimäärin liki saman verran kuin kunnallisvero pienenee. Tuloveroprosentin kehitys on vuosina 2013 - 2023 ollut seuraava:

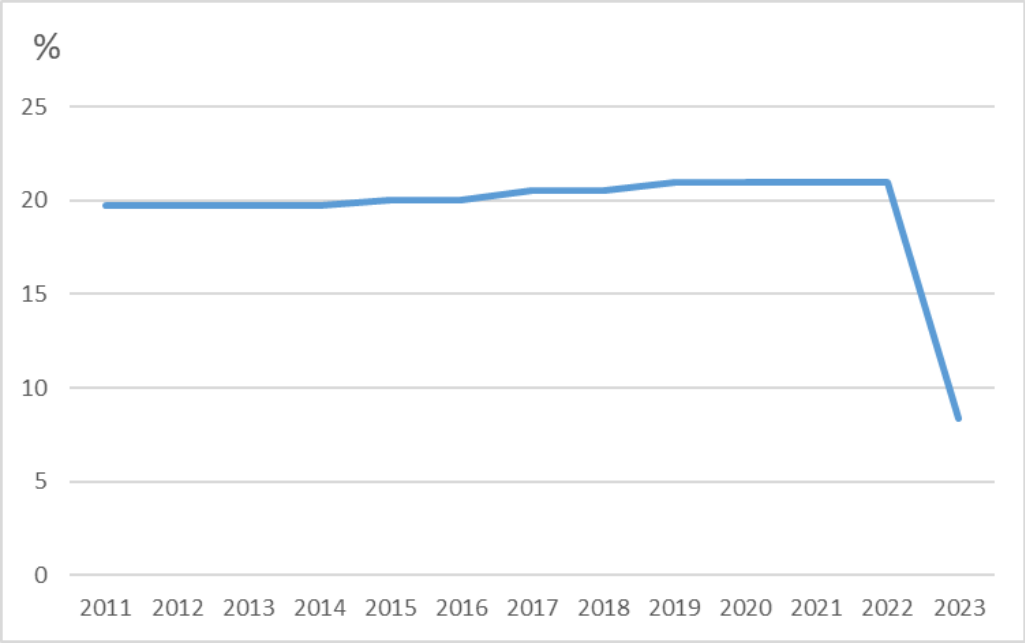

Verohallinnon ja kuntaliiton verotulojen ennustekehikon mukaan efektiivinen kunnallisveroaste 2023 Taipalsaarella veroprosentin 8,36 %:sta laskien vähennysjärjestelmä huomioon ottaen on 6,42 % (TA2022: 15,22 %).

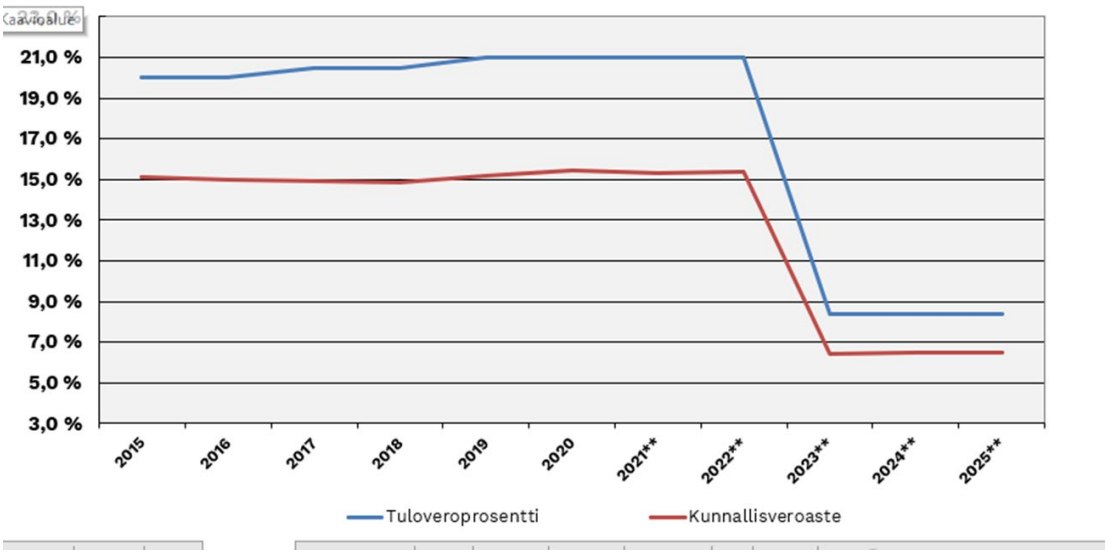

Kiinteistöveroprosentit vuonna 2023 (suluissa vuoden 2022 prosentit) ovat Taipalsaaren kunnassa seuraavat:

- vakituinen asuinrakennus 0,50 % (0,55 %)
- muu kuin vakituinen asuinrakennus 1,30 % (1,30 %)
- rakentamaton rakennuspaikka, 3,50 % (3,50 %) ja
- yleinen kiinteistöveroprosentti/rakennukset/maapohja 1,40 % (1,40 %)
- yleishyödyllisen yhteisön kiinteistöveroprosentti 0,00 % (0,00 %).

Yhteenveto					
TILIVUOSI	**2021**	**2022****	**2023****	**2024****	**2025****
Verolaji					
Kunnallisvero	18 753	18 285	9 051	8 355	8 599
Muutos %	*7,2*	*-2,5*	*-50,5*	*-7,7*	*2,9*
Yhteisövero	1 159	1 005	637	580	601
Muutos %	*33,5*	*-13,2*	*-36,6*	*-9,0*	*3,7*
Kiinteistövero	2 092	2 184	2 118	2 118	2 118
Muutos %	*10,5*	*4,4*	*-3,0*	*0,0*	*0,0*
VEROTULOKSI KIRJATTAVA	**22 004**	**21 475**	**11 807**	**11 053**	**11 318**
Muutos %	*8,6*	*-2,4*	*-45,0*	*-6,4*	*2,4*
Taulukoiden luvut on esitetty käyvin hinnoin, eli inflaation vaikutusta ei ole eliminoitu					
Kuluttajahintaindeksi, 2000=100	125,1	131,6	134,8	136,6	138,5
Kuluttajahintaindeksin muutos	*2,2*	*6,5*	*3,2*	*1,8*	*1,9*
Peruspalvelujen hintaindeksi	136,6	140,4	144,2	147,5	151,3
Peruspalv. hintaindeksin muutos	*2,4*	*3,8*	*3,8*	*3,3*	*3,8*

Kuva: Kuntaliton verotuloennuste vuosille 2022 - 2025.
/lähde: Kuntaliitto syyskuu 2022 (taulukossa käytössä vanha vuoden 2022 vakituisten asuntojen kiinteistöveroprosentti 0,55 %-yksikköä)

1.2.4 Valtionosuudet

Valtionosuusjärjestelmän tavoitteena on kuntien vastuulla olevien palvelujen saatavuuden varmistaminen tasaisesti koko maassa kohtuullisella veroasteella. Tämä toteutetaan tasaamalla palvelujen järjestämisen kustannuseroja sekä kuntien välisiä tulopohjaeroja. Kunnan valtionosuusrahoitus muodostuu hallinnollisesti kahdesta osasta: valtiovarainministeriön hallinnoimasta kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta (1704/2009) ja opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (1705/2009) mukaisesta valtionosuusrahoituksesta, jota hallinnoi opetus- ja kulttuuriministeriö.

Peruspalvelujen valtionosuus on laskennallinen, ja se perustuu kunnan asukkaiden palvelutarpeeseen ja olosuhdetekijöihin. Kunnan peruspalvelujen valtionosuus myönnetään sosiaali- ja terveydenhuollon, esi- ja perusopetuksen, kirjastotoiminnan, yleisen kulttuuritoimen ja asukasperustaisesti rahoitettavan taiteen perusopetuksen järjestämiseen.

Myös esi- ja perusopetuksen kotikuntakorvausjärjestelmä ja verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus ovat osa kunnan peruspalvelujen valtionosuutta. Lisäksi kunnan peruspalvelujen valtionosuuteen sisältyvät yleinen osa, erityisen harvan asutuksen ym. lisäosat, järjestelmämuutoksen tasaus ja valtionosuudessa huomioon otettavat lisäykset ja vähennykset, mm. veromenetysten kompensaatio. Veromenetysten kompensaatio on valtionosuuslaskelmassa eriytetty omalle momentilleen peruspalvelujen valtionosuudesta.

Yksittäisen kunnan valtionosuus saadaan, kun kunnan laskennallisesta perusteesta/kustannuksesta vähennetään kunnan omarahoitusosuus, joka on yhtä suuri (€/asukas) kaikissa kunnissa. Peruspalvelujen valtionosuuteen sisältyy erilaisia laskentaosia.

Valtionosuus on kunnalle yleiskatteellinen tuloerä, jota ei ole korvamerkitty tiettyjen palvelujen järjestämiseen, vaan kunta päättää itse valtionosuusrahoituksensa tarkoituksenmukaisesta käytöstä.

Kunnan peruspalvelujen valtionosuus on 3.253.403 euroa. Valtionosuudesta vähennetään opetus- ja kulttuuritoimen oppilas-, asukas- ja tuntiperusteiset valtionosuudet, koska kunnassa ei järjestetä toisen asteen opetusta. Talousarvioon sisältyy tätä opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuutta -1.110.649 euroa. Lisäystä valtionosuudessa ovat verokompensaatiot 704.188 euroa. Näistä johtuen valtionosuus vuoden 2023 talousarviossa on 2.846.942 euroa.

Valmistavan opetuksen valtionosuus kasvaa 2023 - 2024 sivistystoimen keväällä 2022 alkaneiden opetuksen ja sen lisäkustannusten vuoksi. Tämä kustannuskompensaatio-osa tulee jälkivaikutteisesti, eikä sitä ole ennakoitu tilikauden 2022 tilinpäätökseen eikä 2023 talousarvioon. Henkilötyövuosien määrä valmistavassa opetuksessa on luokkaa 5 henkilötyövuotta.

Lisäksi valtionosuus 2023 oikaistaan valtakunnallisen mallin mukaisesti jälkikäteen toteutuneiden sote-kustannusten (Eksote). Tämän tarkkaa kustannusvaikutusta ei ole tiedossa talousarvion hyväksymisen hetkellä. Vuosien 2021 ja 2022 Eksoten lopulliset kustannukset vaikuttavat keskiarvona siten, että vuoden mm. 2021 kustannuksia korotetaan 2 %-yksiköllä valtakunnallisen laskentamallin mukaisesti.

Vuosien 2024 ja 2025 valtionosuuksien laskenta on sote-uudistuksen vuoksi epävarma, koska Kuntaliitto tai Valtionvarainministeriö ei ole esittänyt muutoslaskelmia. Kuntaliitto on aiemmin arvioinut, että keskimäärin vuodelle 2024 toteutuva valtionosuuksien muutos on Suomessa noin 40 euroa per asukas. Tällä laskien Taipalsaaren valtionosuudet pienenisivät noin 0,2 milj. euroa. Kunta on teettänyt oman päivitetyn asiantuntijatahon tekemän laskentamallin mukaisen arvion. Valtionosuuksien pudotus on enemmän eli 0,6 milj. euroa vuositasolle vuodesta 2024 alkaen vuoden 2023 tasosta.

Ennakoitujen valtionosuustulojen ja kustannuskehityksen arviointi vuosille 2024 – 2025 tarkentunee vuoden 2023 aikana.

1.3 Kuntastrategia ja muut suunnitteluperusteet

Taipalsaaren kuntastrategian 2022–2025 visio on Taipalsaari – Parasta elämää. Strategian painopisteinä ovat 1) Kaikenikäiset samassa veneessä, 2) Luonto ja 3) Tasapainoinen talous.

Painopisteiden mukaisina toimenpiteinä ovat seuraavat:

1) Lisäämme aktiivisesti kuntalaisten yhdenvertaisuutta hyvinvointi- ja terveyseroja kaventamalla. Panostamme kasvu- ja oppimisympäristöihin sekä harrastustoimintaan. Vahvistamme kuntalaisten ja kolmannen sektorin osallisuutta. Tehostamme sidosryhmien välistä viestintää.

2) Kunnioitamme monimuotoista luontoamme ja teemme valintoja sen puolesta. Elinympäristömme on puhdas, aktivoiva ja turvallinen. Huomioimme ekologisuuden ja ympäristön kaikissa maankäytön ja rakentamisen ratkaisuissa.

3) Taipalsaari on Suomen vetovoimaisimpia kuntia. Tonttitarjontamme on monipuolista ja riittävää. Hoidamme talouttamme vastuullisesti. Konsernijohtamista tukeva omistajaohjaus ja yhtiöiden toiminta sekä talous on ennustettavaa. Määrätietoisella johtamisella yrityskanta vahvistuu, henkilöstö voi hyvin, matkailun merkitys kasvaa ja työllisyys säilyy korkeana

1.3.1 Väestön rakenne ja väestömäärän kehitys

Kunnan väkiluku on vähentynyt vuodenvaihteesta 2021 - 2022 syyskuun loppuun 2022 mennessä 28 henkilöllä. Viimeisin alustava väestömäärätieto 30.9.2022 oli ennakkotiedon mukaan 4567 henkilöä.

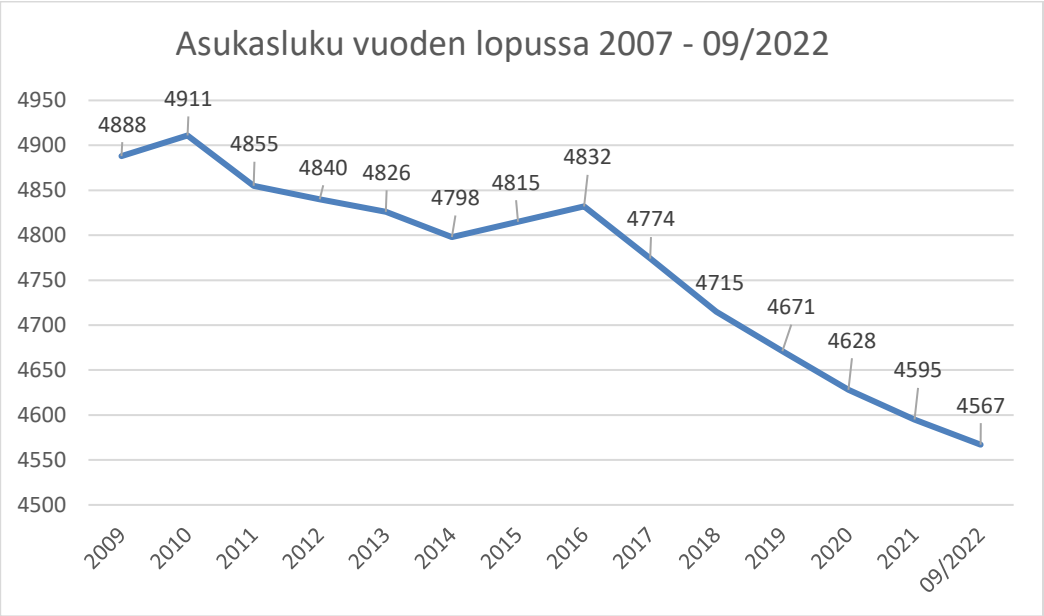

Kuva: Taipalsaaren asukasluvun kehitys vuosina 2009 – 09/2022 (ennakko)

Kunnan väestörakenne ikäluokittain 31.12. vuosina 2018 - 2021

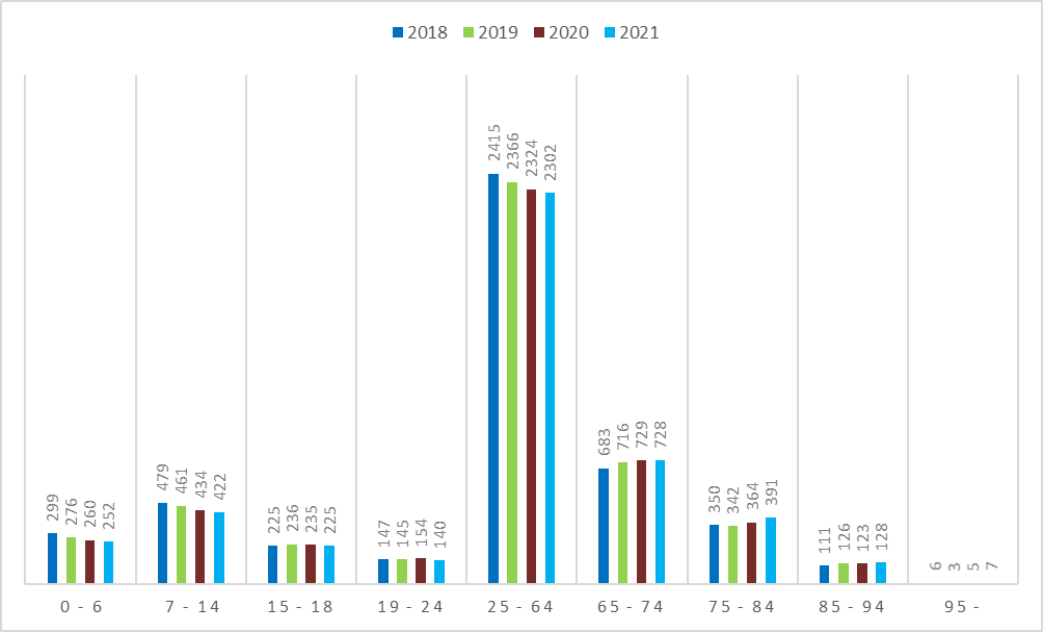

Muutos eri ikäryhmissä vuodesta 2018 -> 2021

0 - 6	-47
7 - 14	-57
15 - 18	0
19 - 24	-7
25 - 64	-113
65 - 74	45
75 - 84	41
85 - 94	17
95 -	1

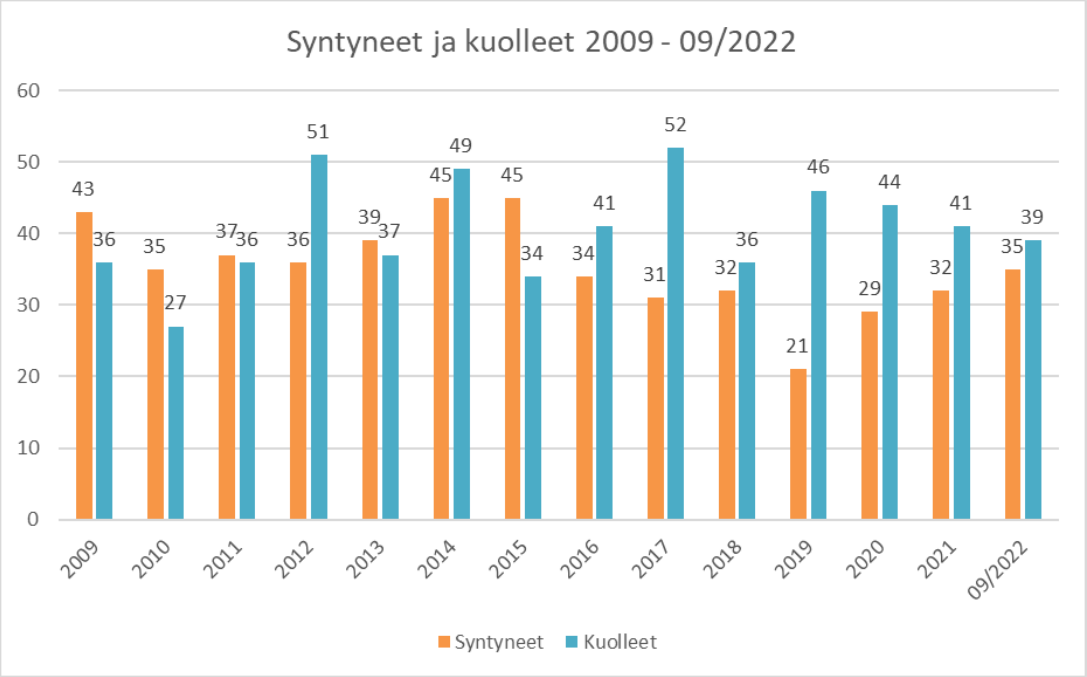

Kuva: Taipalsaaren kunnan syntyneiden ja kuolleiden määrän vaihtelu vuosina 2009 - 09/2022

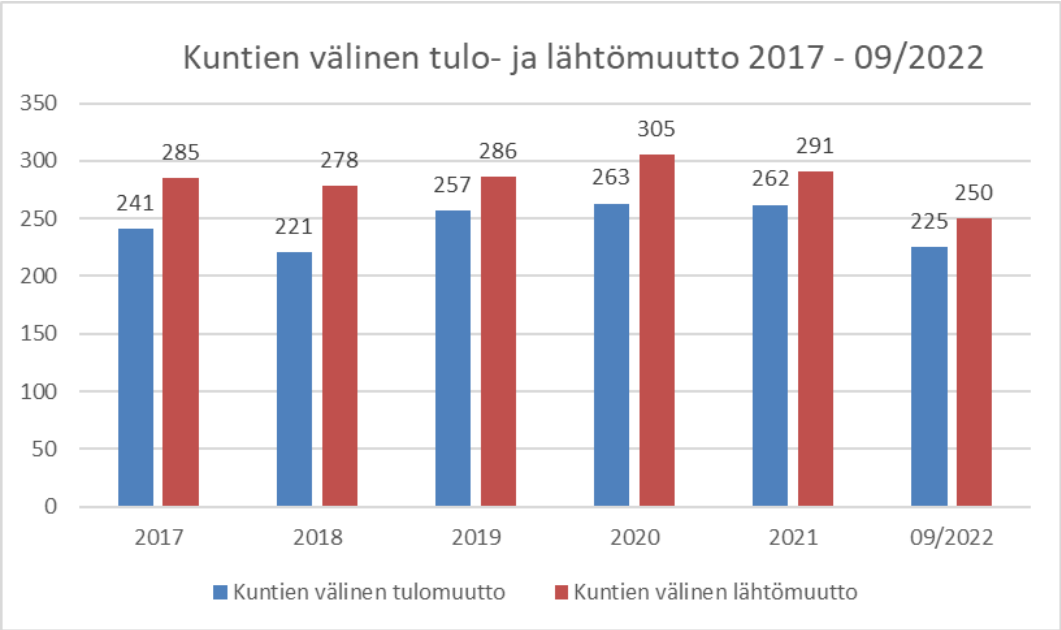

1.3.2 Työpaikat

Työpaikat	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Yksityinen sektori	337	313	311	305	274	280	303	269
Valtio	1	2	0	1	0	1	0	0
Kunta	390	333	263	260	256	237	245	294
Valtioenemmistöinen Oy	1	1	1	1	0	1	1	2
Yrittäjät	256	252	249	240	243	241	242	215
Tuntematon	2	1	3	1	2	1	3	2
Alueella työssäkäyvät yhteensä	987	902	827	808	779	761	794	782

Viimeisimmän käytettävissä olevan raportin mukaan yksityiseltä sektorilta on vähentynyt 42 työpaikkaa ajalla 2015 - 2020.

1.4 Riskianalyysi

Taipalsaaren kunnan riskianalyysi

Taipalsaaren kunnan riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa asetettujen tavoitteiden saavuttaminen ja talousarvion toteutuminen oikealla ennakoinnilla. Riskienhallinta pohjautuu kunnanvaltuuston 11.6.2014 § 20 päättämään Taipalsaaren kunnan ja kuntakonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteisiin sekä kunnanhallituksen 10.5.2016 § 101 päättämään sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan ohjeeseen.

Toimialat ovat tehneet riskianalyysien päivityksiä toimintavuoden aikana. Riskienhallintaryhmän muodostaa kunnan johtoryhmä, ja tietosuojavastaava toimii osana riskienhallintaryhmää tietosuojaan liittyvissä kokonaisuuksissa. Riskienhallinnan periaatteet ja viimeisin riskianalyysin tilannekuva on esitetty kunnanhallituksen seminaariin 30.9.2022.

Riskianalyyseistä merkittävimmiksi riskeiksi nousseet riskit on jaoteltu neljään luokkaan seuraavasti:

Strategiset riskit

- Kuntastrategia on hyväksytty valtuustossa vuosille 2022–2025. Strategian jalkauttaminen toiminnassa on ensiarvoisen tärkeää. Toisaalta nyt tilanteen ollessa talouden vakavien haasteiden osalta parempi kuin aiemmin, niin on keskityttävä talouden ohella muiden painopisteiden (elinvoima, hyvinvointi) mukaan ottamiseen kehittämisessä.
- Hyvinvointialueuudistuksen rahoitus muuttaa kunnan toimintaympäristön täysin toisenlaiseksi. Tämä saattaa olla hyvä tai huono muutos kuntalaisen kannalta. Tämä toteutuu 1.1.2023 alkaen esitetyllä tavalla.
- Toimintaympäristön lisääntyvä taantuma ja vaikutukset elinkeinorakenteeseen. Tähän voidaan yrittää vaikuttaa toimimalla ennakoivasti yhteistyössä yritysten kanssa.
- Maakunnan väkimäärän aleneminen aiheuttaa lisää paineita kunnan vähenevään tulorahoitukseen ja lisääntyviin menoihin.

Taloudelliset riskit

- Valtionosuuksien leikkaukset ja ansiotulojen heikko kehitys. Uhkana tulorahoituksen riittämättömyys ja velkaantuminen.
- Hallitsematon kustannuskehitys sekä puutteellinen menojen hallinta
- Korkojen nousu tulevaisuudessa. Nykyinen korkotaso on noussut matalista nollakoroista tällä hetkellä lähemmäs kolmea prosenttiyksikköä. Kunnan talouden tasapainottamisen osana velkamäärää on pienentynyt koko ajan tähän saakka.
- Erilaiset sopimusriskit edellyttävät sopimushallintaa, sopimusehtojen tarkentamista ja vakuuttamista.
- Pitkäaikaisten investointien kohoava kustannustaso. Rakennuskustannusindeksin nousu ja markkinoiden kysyntä-tarjonta -tasapaino vaikuttanevat merkittävästi esimerkiksi Kutilan kanavan investointikustannuksiin.
- Valtion avustusrahoitukseen liittyvät arvonlisäverovelvollisuuteen liittyvät riskit erilaisissa investointien toteutusmalleissa.

Yllä olevasta kohdasta korkojen noususta analyysi:

Korkoriski kunnan ja kuntakonsernin lainakannassa on merkittävä. Korkosuojausaste on 2023 reilut 60 % nykylainakannalla. Korkojen nousu muodostaa riskin. Korkosuojaustoimenpiteistä päätetään kunnanhallituksessa. Yhden prosenttiyksikön muutos vaikuttaa noin +/- 50 tuhatta euroa nykyinen suojausaste huomioon ottaen.

Kunnan lainojen hoidon korkokulut vuonna 2023 ovat arviolta 200.000 euroa ilman lisälainan nostoja.

Toiminnalliset riskit

- Tulevaisuuden palvelumallit
- Konserniyhtiöt ja niiden toimintaedellytykset
- Kunnan sisäisiä toiminnallisia riskejä ovat mm. henkilöstöriskit (esim. toimiminen yhden henkilön varassa), prosessien toimivuus, ICT-järjestelmien toimivuus
- Työhyvinvointi
- Resurssit
- Häiriötilanteiden (pandemia, kyberhyökkäykset, sähkökatkot ym.) aiheuttamat riskit kaikissa riskilajeissa

Vahinkoriskit

- Omaisuuden hoito ja ylläpito, korvausinvestoinnit
- Infran rakenteet, ympäristövahingot
- Luonnonilmiöt
- Vakuuttamisella pyritään poistamaan juuri omaisuuteen liittyviä riskejä. Kaikkien vahinkojen seurauksia ei kuitenkaan voi vakuuttamisella poistaa.

2. TALOUSARVION SITOVUUS JA SEURANTA

2.1 Talousarvion sitovuus ja tilivelvolliset

Talousarvion sitovia eriä ovat kuntalain 110 §:n mukaisesti valtuuston hyväksymät tehtävien ja toiminnan tavoitteiden määrärahat ja tuloarviot.

Toiminnalliset tavoitteet ovat osa talousarviota, jota kunnan toiminnassa ja talouden-hoidossa on noudatettava. Toiminnan ja talouden yhteen kytkennän korostamisesta seuraa, että määrärahan tai tuloarvioiden muutosten vaikutukset toiminnallisiin tavoitteisiin selvitetään. Mikäli tavoitteet eivät ole saavutettavissa talouden perusteista tapahtuneista muutoksista johtuen, on valtuuston hyväksyttävä myös tavoitteita koskevat muutokset.

Kuntalain mukaan talousarvioon otetaan toiminnallisten tavoitteiden edellyttämät määrärahat. Määräraha on valtuuston toimielimelle antama euromäärältään ja käyttötarkoitukseltaan rajattu valtuutus varojen käyttämiseen. Toimielin ei saa ylittää sille talousarviossa osoitettua määrärahaa. Jos määräraha osoittautuu riittämättömäksi, on talousarviota muutettava. Muutoksen yhteydessä on osoitettava, miten rahoitustarve katetaan. Toisaalta toimielin ei ole velvollinen käyttämään määrärahaa kokonaisuudessaan, jos toiminnalle asetetut tavoitteet muutoin saavutetaan tai määrärahan käyttötarkoitus muutoin toteutuu. Yleinen olennaisen erän muutoksen suuruutena pidetään 10 %:n muutosta.

Käyttötalousosa

Valtuustoon nähden sitova erä on tehtäväaluekohtainen toimintakate (nettoperiaate). Valtuustoon nähden sitovia ovat käyttötalouden yhteydessä mainitut toiminnalliset tavoitteet.

Toimielimet hyväksyvät talousarvioon perustuvat käyttösuunnitelmat. Toimielimet voivat siirtää käyttösuunnitelman hyväksymiseen liittyvää toimivaltaa edelleen alaisilleen viranhaltijoille.

Tuloslaskelmaosa

Tuloslaskelmaosassa budjetoidaan valtuustoon nähden sitovat tulosvaikutteiset tuloarviot ja määrärahat, joita ei ole budjetoitu tehtäväkohtaisissa käyttötalousosissa ja tulosbudjeteissa.

Tuloslaskelmaosan sitovia eriä ovat:
verotulot (kunnan tulovero, osuus yhteisöveron tuotosta, kiinteistövero)
valtionosuudet (sivistystoimen valtionosuudet kotikuntakorvauksista ei tuloslaskelmaosassa)
rahoitustulot ja -menot

Investointiosa

Investointiosassa esitetään investointeja koskevat tavoitteet, hankkeiden kustannusarviot, hankkeisiin saatavat rahoitusosuudet ja muut tulot, sekä niiden jaksottuminen tulevalle talousarviovuodelle 2023 sekä suunnitteluvuosille 2024 - 2025. Investointien aktivointiraja on 10.000 euroa.

Investointiosan sitovuustaso (nettoperiaate) määräytyy toimialakohtaisesti hankkeittain. Valtuustoon nähden sitovana eränä huomioidaan yksittäisen hankkeen tulo- ja menoarviot nettoperiaatteen mukaisesti.

Rahoitusosa

Talousarvion rahoitusosassa esitetään toiminnan, investointien ja rahoituksen rahavirrat.

Rahoitusosan sitovia eriä ovat:
- antolainauksen muutokset
- lainakannan muutokset
- oman pääoman muutokset

Henkilöstöosa

Henkilöstöosassa esitetään kunnan ennakoitu henkilöstömäärän kehitys ja henkilöstökulujen kehitys. Esitetty tieto ei ole sitova, vaan se on esitetty perustelutietona. Tiedossa olevien hankkeiden henkilöstö on budjetoitu. Hankkeiden, joista ei ole valmistelutilanteessa ollut ulkoisen rahoittajan päätöstä, ei ole budjetoitu.

Konserniosa

Konserniosassa asetetut tavoitteet sitovat kunnan konsernijohtoa ja kunnan edustajia eri yhteisöissä.

Tilivelvolliset

Tilivelvollisia ovat seuraavat tehtäväalueiden toiminnasta ja taloudesta vastaavat toimielimet ja viranhaltijat:

Toimielin	Tehtäväalue	Toiminnasta ja taloudesta vastaava viranhaltija
Keskusvaalilautakunta	Vaalit	ei nimetty, toimielin vastaa
Tarkastuslautakunta	Tarkastus ja arviointi	ei nimetty, toimielin vastaa
Kunnanhallitus	Hallintopalvelut	Hallintojohtaja
	Elinvoimapalvelut	Kunnanjohtaja
	Sosiaali- ja terveyspalvelut	Kunnanjohtaja
Sivistyslautakunta	Sivistyspalveluiden hallinto	Sivistysjohtaja
	Ruokapalvelut	Sivistysjohtaja
	Perusopetus	Sivistysjohtaja
	Varhaiskasvatus	Sivistysjohtaja
	Kulttuuri ja vapaa-aika	Sivistysjohtaja
Tekninen lautakunta	Teknisten palveluiden hallinto	Tekninen johtaja
	Kaavoitus	Tekninen johtaja
	Rakennusvalvonta- ja lupapalvelut	Tekninen johtaja
	Liikenneväylät	Tekninen johtaja
	Kiinteistöhuolto ja yleiset alueet	Tekninen johtaja
	Kunnallistekniikka/vesihuoltolaitos	Tekninen johtaja

2.2 Talousarvion seuranta

Talousarvion toiminnallisten tavoitteiden, määrärahojen (toimintakate)-seuranta suoritetaan seuraavasti:

Arvio taloudellisten tavoitteiden toteutumasta tehtäväaluetasolla ja olennaisista toiminnan ja talouden poikkeamista talousarvioon verrattuna raportoidaan valtuustolle kuukausilta 1 – 6 puolivuotisraportin muodossa.

Kunnanhallitukselle raportoidaan säännöllisesti:

Käyttötalousosan tehtäväaluekohtainen talouden toteutuminen, tuloslaskelman talouden toteutuminen raportoidaan hallitukselle vähintään joka toinen kuukausi. Investointiosa raportoidaan kolmen kuukauden välein.

Konsernin tytäryhtiöiden talouden seuranta järjestetään samojen periaatteiden mukaan kuin kunnan talousarvion seuranta, ellei konserniohjeessa ole muuta määrätty. Raportointi hallitukselle ja valtuustolle suoritetaan puolivuosiraportin muodossa tilinpäätöksen lisäksi.

2.3 Strategiset tavoitteet

Toiminnan painopistealueet vuodelle 2023

Kunnan toiminnan painopisteitä ohjaa valtuustossa 16.2.2022 (10 §) hyväksytty kuntastrategia. Strategiassa painopisteinä ovat Kaikenikäiset samassa veneessä, Luonto ja Tasapainoinen talous. Toimenpiteinä painopisteiden alla ovat:

1. Lisäämme aktiivisesti kuntalaisten yhdenvertaisuutta hyvinvointi- ja terveyseroja kaventamalla. Panostamme kasvu- ja oppimisympäristöihin sekä harrastustoimintaan. Vahvistamme kuntalaisten ja kolmannen sektorin osallisuutta. Tehostamme sidosryhmien välistä viestintää.

2. Kunnioitamme monimuotoista luontoamme ja teemme valintoja sen puolesta. Elinympäristömme on puhdas, aktivoiva ja turvallinen. Huomioimme ekologisuuden ja ympäristön kaikissa maankäytön ja rakentamisen ratkaisuissa.

3. Taipalsaari on Suomen vetovoimaisimpia kuntia. Tonttitarjontamme on monipuolista ja riittävää. Hoidamme talouttamme vastuullisesti. Konsernijohtamista tukeva omistajaohjaus ja yhtiöiden toiminta sekä talous on ennustettavaa. Määrätietoisella johtamisella yrityskanta vahvistuu, henkilöstö voi hyvin, matkailun merkitys kasvaa ja työllisyys säilyy korkeana.

3. KÄYTTÖTALOUSOSA

3.1 Ulkoisten toimintatuottojen ja -kulujen jakautuminen meno- ja tulolajeittain

Ulkoisten toimintatuottojen 2023 jakautuminen

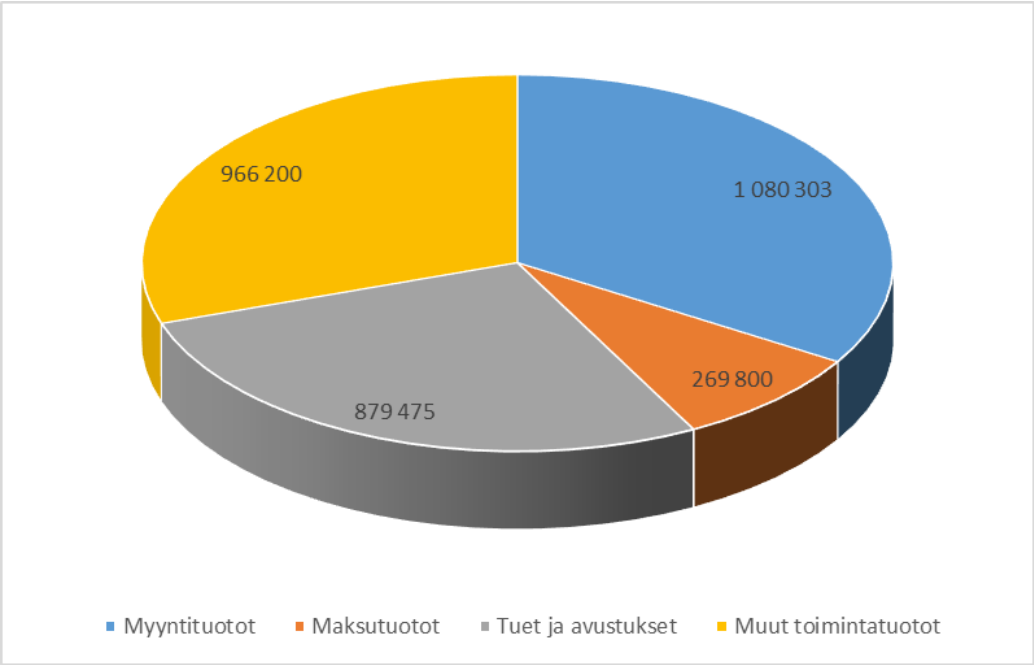

Kuvio: Ulkoiset toimintatuotot, TA2023, 3.195.778 €

Toimintatuottoja (ulkoiset) on yhteensä 3.195.778 euroa. Tilikausivuoteen 2021 verrattuna lisäystä on liki 11 %.

Toimintatuottoja (ulkoiset+sisäiset) on yhteensä 5.873.294 euroa (TA2022 alkuperäinen 5.132.421 euroa), mikä on kasvanut vuodelle 2023 valtion avustuksista ja vuokratuotoista sekä osin sisäisten vyörytysten sopimusten kustannusnousuista johtuen. Sisäisten kulujen vyörytystä kaikissa aiheuttamisperiaatetta vaativissa kustannuksissa tehdään Valtionkonttorin tuottamien uusien Kuntatilastointi-periaatteiden mukaisesti. Vuonna 2023 jatketaan aiemmin käyttöönotettua ja tarkennettua vyörytysmallia.

Käyttötalouden sisäisten tuottojen (ja kulujen) määrä on 2.677.516 euroa (TA2022 alkuperäinen: 2.430.494 euroa).

Ulkoisten toimintakulujen 2023 jakautuminen

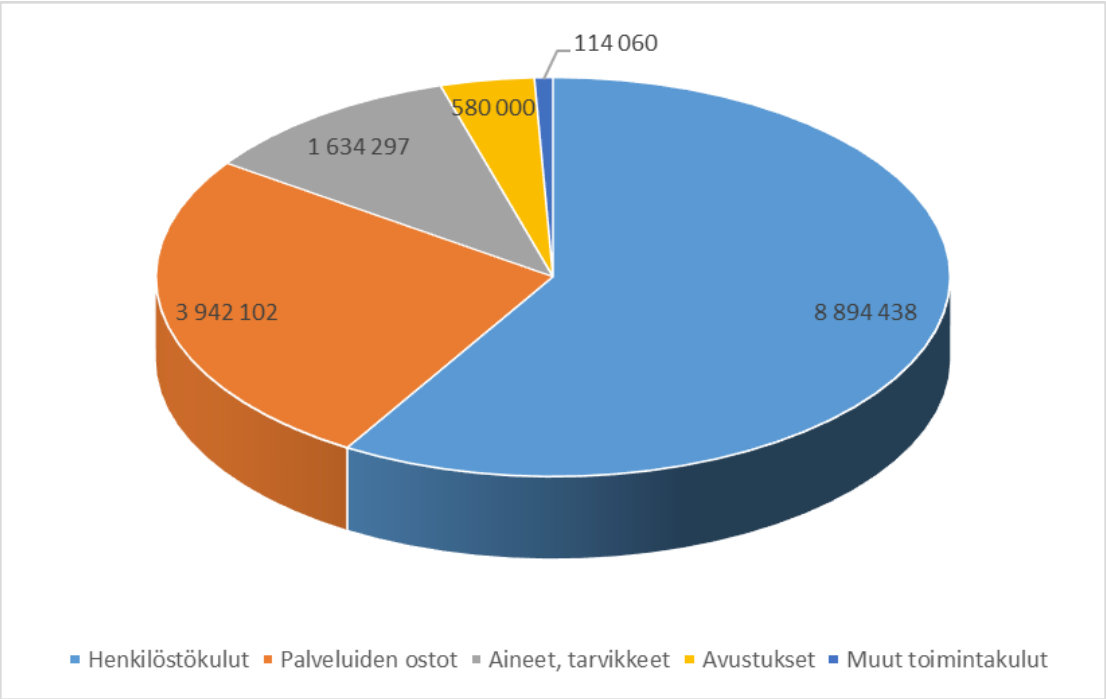

Kuvio: Ulkoiset toimintakulut 15.160.897 € (TA2022 alkuperäinen: 30.297.366 €)

Vuoden 2023 käyttötalousmenojen (ulkoiset toimintakulut) loppusumma on 15.160.897 euroa (TA2022 alkuperäinen 30.297.366 euroa). Käyttötalousmenoissa ei ole vuonna 2023 Eksoten noin 16 miljoonan euron kustannusta.

Vuoden 2023 käyttötalousmenojen loppusumma (sisäiset + ulkoiset) on 17.838.413 euroa (TA2022 alkuperäinen 32.727.860 euroa). Sisäisten tuottojen (ja kulujen) määrä on 2.677.516 (TA2022 alkuperäinen 2.430.494 euroa).

Palkkoja ja palkkioita talousarvion käyttötalousmenoihin sisältyy 7.159.191 euroa (TA2022 6.604.443 euroa), mikä on 8,4 % vuoden 2022 vertailuajankohdan talousarvion 2022 palkkasummaa suurempi.

Ulkoiset ja sisäiset toimintakulut tehtäväalueittain

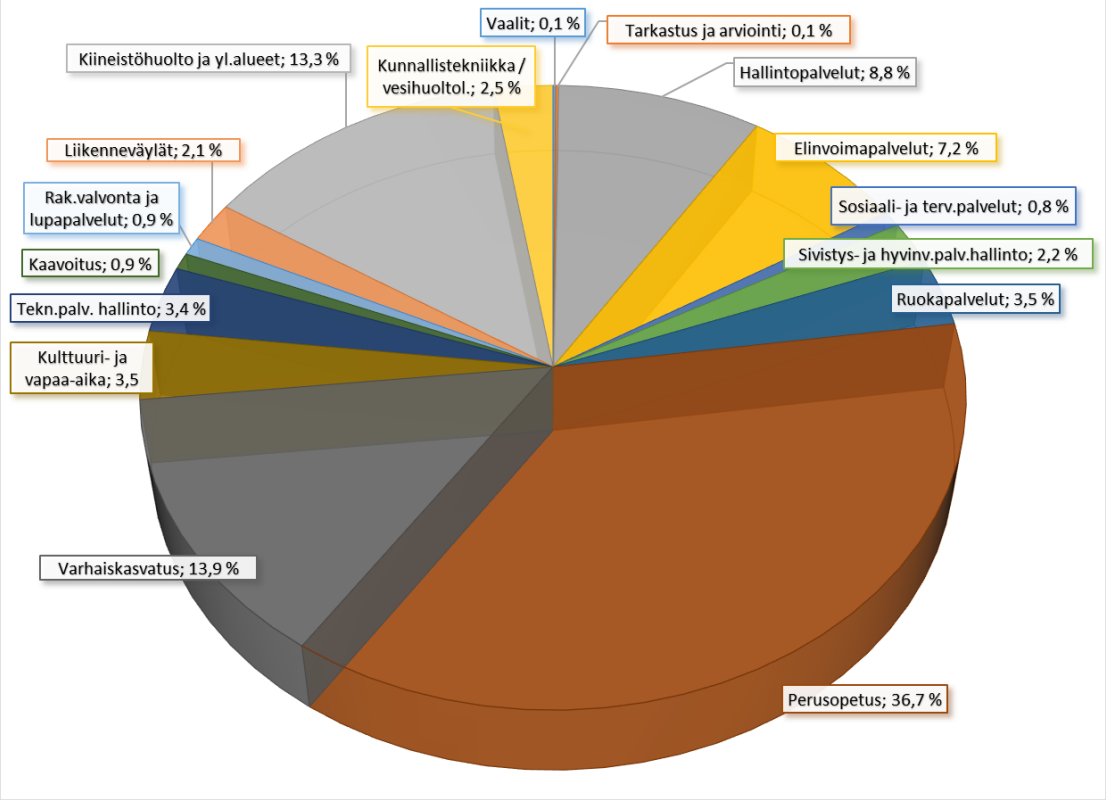

Kuvio: Ulkoiset ja sisäiset toimintakulut tehtäväalueittain, TA2023

Toimintakate on -11.965.119 euroa (TA2022 alkuperäinen -27.595.439 euroa). Muutoksen suuruus johtuu pääosin sote-uudistuksesta.

3.2 Talousarvion sisäiset erät

Talousarvioon sisältyvät sisäisinä tuloina ja menoina seuraavien toimintojen kustannusten jaot:

- yleis-, talous- ja henkilöstöhallinto
- tietohallinto
- ruokapalvelut
- siivouspalvelut
- teknisten palveluiden tuottamat kiinteistöpalvelut (ei sisällä pääomavastikkeita)

3.3 Talousarvio ja -suunnitelma / Tuloslaskelmat 2021 – 2025

ULKOISET

	TP 2021	TA+muutos 2022	TA 2023	TS 2024	TS2025
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	1 206 897	1 092 184	1 080 303	1 062 603	1 062 603
Maksutuotot	311 888	279 730	269 800	251 800	235 600
Tuet ja avustukset	458 916	590 483	879 475	420 174	379 700
Muut toimintatuotot	913 357	849 530	966 200	957 210	958 220
Toimintatuotot yhteensä	**2 891 058**	**2 811 927**	**3 195 778**	**2 691 787**	**2 636 123**
Valmistus omaan käyttöön	53 916	36 870	4 000	4 000	4 000
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-6 003 550	-6 711 906	-7 159 191	-6 856 972	-6 845 105
Henkilösivukulut					
Eläkekulut	-1 362 386	-1 436 314	-1 471 727	-1 419 607	-1 417 597
Muut henkilösivukulut	-200 757	-259 846	-263 520	-253 370	-251 660
Henkilöstökulut yhteensä	-7 566 693	-8 408 066	-8 894 438	-8 529 949	-8 514 362
Palvelujen ostot	-18 723 249	-19 965 072	-3 942 102	-3 630 924	-3 692 936
Aineet,tarvikkeet, tavarat					
Ostot tilikauden aikana	-1 588 050	-1 529 609	-1 634 297	-1 660 750	-1 664 450
Varast. lis (+) tai väh(-)					
Avustukset	-327 414	-530 925	-580 000	-570 000	-571 000
Muut toimintakulut	-115 091	-122 600	-114 060	-116 293	-108 692
Toimintakulut yhteensä	**-28 320 498**	**-30 556 272**	**-15 160 897**	**-14 503 916**	**-14 547 440**
TOIMINTAKATE	**-25 375 523**	**-27 707 475**	**-11 965 119**	**-11 812 129**	**-11 911 317**
Verotulot	22 003 653	21 475 000	11 754 000	10 997 000	11 262 000
Valtionosuudet	7 042 763	7 095 000	2 846 942	2 150 174	2 100 790
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot	7 367	6 100	5 900	6 000	6 000
Muut rahoitustuotot	11 288	9 000	9 000	10 000	10 000
Korkokulut	-117 477	-85 000	-200 000	-200 000	-200 000
Muut rahoituskulut	-7 907	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000
VUOSIKATE	**3 564 163**	**782 625**	**2 440 723**	**1 141 045**	**1 257 473**
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnnitelman mukaiset poistot	-1 637 709	-1 634 874	-1 421 471	-1 476 730	-1 506 315
Satunnaiset erät					
Satunnaiset tuotot					
Satunnaiset kulut					
TILIKAUDEN TULOS	**1 926 455**	**-852 249**	**1 019 252**	**-335 685**	**-248 842**
Poistoeron lis.(-)tai väh.(+)	92 734	92 734	92 734	92 734	92 734
Varausten lis.(-)tai väh.(+)					
Rahastojen lis.(-) tai väh.(+)					
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	**2 019 189**	**-759 515**	**1 111 986**	**-242 951**	**-156 108**

Talousarvio- ja -suunnitelma vuodesta 2023 alkaen hyvinvointialue ja sen rahoitus on esitetty laskelmissa jatkossa valtion suoralla sote-rahoituksella nykymallin TA2022 sijaan. Tämän seurauksena verotulot ja valtionosuudet muuttuvat merkittävästi, ja tätä kautta kunnan talous pienenee liki puoleen.

Poistamaton poistoeron lisäys 1.1.2023 on 383.973,75 euroa.

Sisäiset ja ulkoiset -tuloslaskelma

SISÄISET + ULKOISET

	TP 2021	TA+muutos 2022	TA 2023	TS 2024	TS2025	muutos% Tatark/ TA 2022	TarkTA 2022
TOIMINTATUOTOT							
Myyntituotot	3 481 473	3 522 678	3 757 819	3 700 898	3 700 898	7	235 141
Maksutuotot	311 888	279 730	269 800	251 800	235 600	-4	-9 930
Tuet ja avustukset	458 916	590 483	879 475	420 174	379 700	49	288 992
Muut toimintatuotot	913 357	849 530	966 200	957 210	958 220	14	116 670
Toimintatuotot yhteensä	**5 165 634**	**5 242 421**	**5 873 294**	**5 330 082**	**5 274 418**	12	630 873
Valmistus omaan käyttöön	53 916	36 870	4 000	4 000	4 000		
TOIMINTAKULUT							
Henkilöstökulut							
Palkat ja palkkiot	-6 003 550	-6 711 906	-7 159 191	-6 856 972	-6 845 105	7	-447 285
Henkilösivukulut							
Eläkekulut	-1 362 386	-1 436 314	-1 471 727	-1 419 607	-1 417 597	2	-35 413
Muut henkilösivukulut	-200 757	-259 846	-263 520	-253 370	-251 660	1	-3 674
Henkilöstökulut yhteensä	-7 566 693	-8 408 066	-8 894 438	-8 529 949	-8 514 362	6	-486 372
Palvelujen ostot	-20 970 910	-22 343 067	-6 567 119	-6 216 720	-6 278 732	-71	15 775 948
Aineet,tarvikkeet, tavarat							
Ostot tilikauden aikana	-1 614 964	-1 582 108	-1 686 796	-1 713 249	-1 716 949	7	-104 688
Varast. lis (+) tai väh(-)							
Avustukset	-327 414	-530 925	-580 000	-570 000	-571 000	9	-49 075
Muut toimintakulut	-115 091	-150 564	-114 060	-116 293	-108 692	-24	36 504
Toimintakulut yhteensä	**-30 595 073**	**-33 014 730**	**-17 838 413**	**-17 142 211**	**-17 185 735**	-46	15 176 317
TOIMINTAKATE	**-25 375 523**	**-27 735 439**	**-11 965 119**	**-11 812 129**	**-11 911 317**	-57	15 770 320
Verotulot	22 003 653	21 475 000	11 754 000	10 997 000	11 262 000	-45	-9 721 000
Valtionosuudet	7 042 763	7 095 000	2 846 942	2 150 174	2 100 790	-60	-4 248 058
Rahoitustuotot ja -kulut							
Korkotuotot	7 367	6 100	5 900	6 000	6 000	-3	-200
Muut rahoitustuotot	11 288	9 000	9 000	10 000	10 000	0	0
Korkokulut	-117 477	-85 000	-200 000	-200 000	-200 000	135	-115 000
Muut rahoituskulut	-7 907	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000	0	0
VUOSIKATE	**3 564 163**	**754 661**	**2 440 723**	**1 141 045**	**1 257 473**	223	1 686 062
Poistot ja arvonalentumiset							
Suunnnitelman mukaiset poistot	-1 637 709	-1 634 874	-1 421 471	-1 476 730	-1 506 315	-13	213 403
Satunnaiset erät							
Satunnaiset tuotot							
Satunnaiset kulut							
TILIKAUDEN TULOS	**1 926 455**	**-880 213**	**1 019 252**	**-335 685**	**-248 842**	-216	1 899 465
Poistoeron lis.(-)tai väh.(+)	92 734	92 734	92 734	92 734	92 734		
Varausten lis.(-)tai väh.(+)							
Rahastojen lis.(-) tai väh.(+)							
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	**2 019 189**	**-787 479**	**1 111 986**	**-242 951**	**-156 108**	-241	1 899 465

3.4. Tehtäväalueiden tuloarviot, määrärahat ja tavoitteet

100 Vaalit

Keskusvaalilautakunnan toiminnan keskeiset tavoitteet on määritelty vaalilaissa.

Tehtäväalueen talous

	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
TOIMINTATUOTOT	5 247	8 000	9 000	9 000	9 000
TOIMINTAKULUT	-33 363	-22 250	-21 530	-21 530	-21 530
TOIMINTAKATE	-28 116	-14 250	-12 530	-12 530	-12 530

Tehtäväalueen tavoitteet
Vaalilain määräysten toteutuminen.

200 Tarkastus ja arviointi

Tarkastuslautakunnan toiminnan keskeiset tavoitteet on määritetty kuntalaissa. Tarkastuslautakunnan arviointityö tapahtuu arviointisuunnitelman mukaisesti. Tarkastuslautakunta seuraa tilintarkastajan työohjelman toteutumista.

Tehtäväalueen talous

	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
TOIMINTATUOTOT					
TOIMINTAKULUT	-13 810	-20 780	-20 391	-19 027	-19 036
TOIMINTAKATE	-13 810	-20 780	-20 391	-19 027	-19 036

Tehtäväalueen tavoitteet
Kuntalain 121 §:n mukaan

30 Konsernihallinto

Konsernihallinto muodostuu hallintopalveluista, elinvoimapalveluista sekä sosiaali- ja terveyspalvelut -tehtäväalueista.

Talouden seurannan tulee tuottaa riittävän ajantasaista tietoa menneestä ja ennakoida tulevaa kunnan päätöksenteon tueksi. Lakisääteiset ja muut mahdolliset uudistukset ja muutokset vaativat myös henkilötyötä kunnan omissa toiminnoissa ja siten aiheuttavat osin jo ohueeseen henkilöstöresurssiin omat riskitekijänsä.

Useilla hallintopalveluiden alueilla ydinosaaminen on osin yhden henkilön varassa. Osaamisen jakaminen, yhteistyön tekeminen muiden toimijoiden kanssa sekä kriittisten toimintojen ulkoistusmahdollisuuden selvittäminen tarvittaessa ovat keinoja hallita em. riskiä.

Riskianalyysi

Konserniohjauksen osalta riskianalyysissa riskinä on tunnistettu yhtiöiden rahoituksellisen aseman heikkeneminen tai oleellinen muuttuminen. Tähän varaudutaan jatkuvalla toiminnan seurannalla ja säännöllisellä raportoinnilla. Omistajaohjauksella edellytetään yhtiöiltä toimia talouden kunnossapitämiseksi. Kunnan elinvoimaisuuden kehittämiseen tulee olla riittävät resurssit.

300 Hallintopalvelut

Toiminnan tarkoitus

Hallintopalvelujen tehtävänä on avustaa valtuustoa, kunnanhallitusta ja kunnanjohtajaa kunnan toimialojen ja konserniin kuuluvien yhteisöjen johtamisessa ja toimintojen linjauksia koskevien kunnanhallituksen ja valtuuston päätösten valmistelussa ja täytäntöönpanossa. Hallintopalvelujen tehtävänä on vastata mm. kuntakonsernin yleishallintoon, taloushallintoon, henkilöstöhallintoon, tietohallintoon, vakuuttamiseen ja hankintoihin liittyvistä tehtävistä sekä koordinoinnista kunnan eri toimialojen välillä.

Kustannuspaikat

3000	Yleishallinto
3005	Henkilöstöhallinto
3006	Työsuojelu
3010	Taloushallinto
3011	Valtuusto ja hallitus
3012	Ostetut taloushallintopalvelut
3015	Tietohallinto
3016	Ostetut It-palvelut
3020	Maa- ja metsätilat
3025	Omaisuuden hallinta
3030	Yhteistoiminta
3035	Riskien hallinta/vakuuttaminen
3036	Koronamenot

Tehtäväalueen talous

	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
TOIMINTATUOTOT	1 070 102	895 590	1 021 480	1 009 979	1 010 979
TOIMINTAKULUT	-1 515 241	-1 399 039	-1 568 285	-1 637 053	-1 619 062
TOIMINTAKATE	-445 139	-503 449	-546 805	-627 074	-608 083

Toiminnalliset muutokset

Ostetut It-palvelut 3016 on uusi kustannusseurantapaikka. 1.10.2022 alkaneen uuden ulkoistetun tietohallinnon ostopalvelu (Meita) kirjautuu kustannuspaikan 3016 kautta.

Maahanmuuttopalveluiden maakunnallinen järjestäminen 7300 euroa (hallintopalvelut kustannuspaikka yleishallinto) on sisällytetty talousarvion kustannuksiksi uudeksi eriytetyksi kustannukseksi, mikä ovat aiemmin sisältynyt Eksoten vuosilaskutukseen.

Henkilöstöresursseissa on yksi määräaikainen henkilö budjetoitu vähemmän kuin talousarvio vuodelle 2022.

Hallintopalveluiden toimintatuottojen kasvu on 14 % ja toimintakulujen kasvu on 12 %. Nämä selittyvät pääosin kustannustason yleisestä noususta, sisäisten kulujen vyörytyksestä sekä niiden tarkemmasta kohdentamisesta aiempaan vuoteen.

Kustannuspaikkatasolla keskeisimmät muutokset ovat seuraavat: Yleishallinto +14 % (palveluiden ostot + 40 tuhatta euroa), Henkilöstöhallinnossa +37 % työterveyden ja henkilöstöohjelman toteutuksen kuluista (+97 tuhatta euroa), Taloushallinnossa +5 %, Tietohallinnossa -11 % johtuen pääosin vuoden 2022 IT-palveluiden ulkoistamisen projektoinnin kertaerän poistumisesta (-70 tuhatta euroa).

Tehtäväalueen tavoitteet

Toiminnallinen tavoite	Mittari / toimenpide	Toteuma TP 2021	Tavoitearvo TA 2022	Tavoitearvo TA 2023	Tavoitearvo TS 2024	Tavoitearvo TS 2025
Hallintopalvelut (kuntatason mittarit)						
Tasapainoinen kuntatalous	Kriisikuntakriteerit (5kpl)	0	0	0	0	0
Henkilöresurssien riittävyys	Toteuma- %		100	100	100	100
Työhyvinvointiohjelman toteutus ja työhyvinvoinnin parantuminen	Työhyvinvointikysely ja sen purkaminen, kpl/vuosi	0	1	1	1	1

320 Elinvoimapalvelut

Toiminnan tarkoitus

Elinvoimapalvelut tehtäväalue vastaa elinkeinoelämän edistämisestä, konserniohjauksesta, kuntatason elinvoimahankkeista, joukkoliikenteestä ja kuntamarkkinoinnista. Saaristoasiaintoimikunta käsittelee vapaa-ajan asumisen ja saaristoasioiden hoitoon liittyviä kysymyksiä.

Kustannuspaikat

3140	Työllistäminen
3142	Aktiv-Oiva
3200	Kehittämispalveluiden hallinto
3205	Viestintä ja markkinointi
3210	Kehittämishankkeet
3211	Kutilan kanava-Mokra 2021 – 2023
3215	Kuntamarkkinointi
3230	Hätä- ja tilapäismajoitus

Toiminnalliset muutokset

Vuodelle 2022 uutena kustannuspaikka on Kutilan kanava-Mokra 2021 - 2022. Etelä-Karjalan liitto on myöntänyt kehittämistukea kanavainvestoinnin valmistelun eteenpäin viemiseksi. Hankerahalla palkattiin projektihenkilö. Hankkeelle haetaan jatkoaikaa vuodelle 2023 ja selvitetään mahdollisuutta uudelle hankkeelle. Kutilan kanavan valtion rahoitus varmistui valtion vuoden 2023 budjetin yhteydessä.

Uutena kustannuspaikkana on 3230 Hätä- ja tilapäismajoitus. Toiminta ukrainalaisten pakolaisten vastaanottamiseksi aloitettiin Taipoliksessa jo vuoden 2022 maaliskuussa. Vuonna 2023 toiminta jatkuu asuntopohjaisesti vuokra-asunnoissa ja 1,5 henkilötyövuoden henkilöstöresursseilla.

Aktiv-Oiva -hanke jatkuu vuonna 2023. Samoin asumisneuvonnan hankkeelle haetaan jatkoa vuodelle 2023 ja mahdollisesti tuleville vuosille.

Osallistavaan budjetointiin on varattu 10 000 euron määräraha vuodelle 2023.

Työmarkkinatuen kuntaosuus 180.000 euroa on varattu talousarvioon hyvinvointialueuudistuksen aiheuttamista maksujen uudelleenkohdistamisista.

Toiminnan painopistealueet 2023 - 2025
ovat kuntastrategian mukaisesti
1. Kaikenikäiset samassa veneessä
2. Luonto
3. Tasapainoinen talous

Toimenpiteinä ovat mm:
-vahvistamme kuntalaisten ja kolmannen sektorin osallisuutta ja tehostamme sidosryhmien välistä viestintää
-kunnioitamme monipuolista luontoamme ja teemme valintoja sen puolesta
-määrätietoisella johtamisella yrityskanta vahvistuu, henkilöstö voi hyvin, matkailun merkitys kasvaa ja työllisyys säilyy korkeana.

Tehtäväalueen talous

	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
TOIMINTATUOTOT	20 184	307 300	618 775	182 174	141 700
TOIMINTAKULUT	-298 049	-694 442	-1 284 985	-599 488	-565 089
TOIMINTAKATE	-247 865	-387 142	-666 210	-417 314	-423 389

Tehtäväalueen tavoitteet / elinvoima-palvelut

Toiminnallinen tavoite	Mittari / toimenpide	Toteuma TP 2021	Tavoitearvo TA 2022	Tavoitearvo TA 2023	Tavoitearvo TS 2024	Tavoitearvo TS 2025
Tapahtumatarjontaa edistetään ja tuetaan	Tapahtumien määrä (vrt. ed. vuosi), kunnan tukemat ja järjestämät			4	4	4
Yrityskanta vahvistuu ja matkailun merkitys kasvaa	Työpaikkaomavaraisuus kasvaa	39%		>45%	>50%	>50%
	Yrityksiä perustetaan enemmän kuin lakkautetaan (perustetut/lakkautetut)	34/16		+10	+13	+15
Työttömien määrä vähenee	Työttömyys % / työllisyys %	7,5 % /tarkistus vuoden vaihde		7,3 / 73	7,2 / 74	7,2 / 74
Kuntamarkkinointi	Mediakampanjat, kpl/vuosi			3	3	3

330 Sosiaali- ja terveyspalvelut (vuodesta 2023 sisältää vain kustannuspaikan 3300 Sote-palveluiden hallinto)

Sosiaali- ja terveyspalveluiden järjestämisvastuu siirtyy Etelä- Karjalan sosiaali- ja terveyspiiriltä (Eksote) hyvinvointi alueelle vuoden 2023 alusta. Samalla sote-palvelut poistuvat kuntien budjetista. Tehtäväalue on talousarviokirjassa sen vuoksi, että mahdolliset Eksoten purkamisen tunnistamattomat lisäkustannukset tulee kirjata ja raportoidaan tältä tehtäväalueelta.

Tehtäväalue sisältää myös 50 % hyvinvointiluotsin palkkauksesta ja 20 % kunnanjohtajan palkasta. Tarkoittaa siis hyvinvoinnin edistämisen panostusta.

Kustannuspaikat
3300 Sote-palveluiden hallinto
3305 Sote-palv.hal.tukipalvelut

Tehtäväalueen talous

	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
TOIMINTATUOTOT	128 232	137 000			
TOIMINTAKULUT	-15 224 551	-16 072 987	-141 025	-93 735	-93 735
TOIMINTAKATE	-15 096 319	-15 935 987	-141 025	-93 735	-93 735

Tehtäväalueen tavoitteet:

Toiminnallinen tavoite	Mittari / toimenpide	Toteuma TP 2021	Tavoitearvo TA 2022	Tavoitearvo TA 2023	Tavoitearvo TS 2024	Tavoitearvo TS 2025
Sosiaali- ja terveyspalvelut / hyvinvoinnin edistäminen						
Hyvinvointia edistävien palveluiden laatu turvataan ja palveluja kehitetään	Hyte-indikaattorit			vertailuvuosi	Tavoitearvo (vrt. 2023)	tavoitearvo (vrt. 2024)
Kuntalaisten osallistaminen	Kuntalaiskyselyt, kpl/vuosi			2	2	2
	Kuntalaistilaisuudet, kpl/vuosi			3	3	3

Yhteenveto edellä olevista tehtäväalueista

Vaalit 100 -tehtäväalueen talous

	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
TOIMINTATUOTOT	5 247	8 000	9 000	9 000	9 000
TOIMINTAKULUT	-33 363	-22 250	-21 530	-21 530	-21 530
TOIMINTAKATE	-22 116	-14 250	-12 530	-12 530	-12 530

Tarkastus ja arviointi 200-tehtäväalueen talous

	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
TOIMINTATUOTOT					
TOIMINTAKULUT	-13 810	-20 780	-20 391	-19 027	-19 036
TOIMINTAKATE	-13 810	-20 780	-20 391	-19 027	-19 036

Hallintopalvelut, Elinvoimapalvelut, Sosiaali- ja terveyspalvelut (konsernihallinto) 30 -tehtäväalueiden talous

	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
TOIMINTATUOTOT	1 248 518	1 339 890	1 640 255	1 192 153	1 152 679
TOIMINTAKULUT	-17 037 841	-18 166 468	-2 994 295	-2 330 276	-2 277 886
TOIMINTAKATE	-15 789 323	-16 826 578	-1 354 040	-1 138 123	-1 125 207

Laskennallinen Konsernihallinnon tehtäväalueiden, Vaalit ja Tarkastus ja arviointi -tehtäväalueet yhteensä

	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
TOIMINTATUOTOT	1 253 765	1 210 890	1 649 255	1 201 153	1 161 679
TOIMINTAKULUT	-17 085 014	-18 209 498	-3 036 216	-2 370 833	-2 318 452
TOIMINTAKATE	-15 825 249	-16 861 608	-1 386 961	-1 169 680	-1 156 773

40 Sivistyspalvelut

Sivistyspalveluiden tehtävänä on tukea ja kannustaa kuntalaisten henkistä ja fyysistä hyvinvointia luomalla edellytyksiä tasokkaaseen koulutukseen, varhaiskasvatukseen ja monipuoliseen vapaa-aikaan. Sivistystoimi tuottaa laadukkaita asiakaslähtöisiä palveluita kuntalaisten hyvinvoinnin lisäämiseksi.

400 Sivistyspalveluiden hallinto

Palvelusuunnitelma

Sivistyspalveluiden hallinnon tehtävänä on tukea sivistyslautakuntaa toimialan johtamisessa ja toimintojen linjauksia koskevien päätösten valmistelussa ja Taipalsaari-strategian täytäntöönpanossa.

Esimiestyössä kannustetaan muutoksen johtamiseen, osaamisen jakamiseen sekä käytössä olevien resurssien hyödyntämiseen. Sivistyspalveluiden henkilöstö kehittää toiminnan laatua yhteisvastuullisesti ja kustannustietoisesti edistäen laaja-alaista yhteistyötä eri toimijoiden kesken.

Riskianalyysi

Toimialaa kehitetään edelleen kuntastrategian tavoitteiden toteuttamiseksi. Sivistystoimen riskianalyysin (2018) johtopäätökset ovat osittain huomioitava toiminnan kehittämisessä. Merkittäviksi henkilöstöön liittyviksi riskeiksi muodostuvat työn kuormittavuuteen, henkilöstöresurssien sopeuttamiseen sekä varahenkilöjärjestelmän puutteellisuuteen liittyvät riskit. Riskejä voidaan vähentää laadukkaalla fyysisellä työympäristöllä, työhyvinvoinnin huomioimisella sekä kannustavalla ja osallisuutta vahvistavalla johtamisella. Omaisuusriskinä kiinteistöjen kunnossapitoon liittyviä rajapintaongelmia voidaan parantaa teknisen toimialan yhteistyötä lisäämällä sekä hyödyntämällä olemassa olevia kiinteistöjä toimintaa ohjaavien suunnitelmien mukaisesti.

Kustannuspaikat

4000 Sivistystoimen hallinto
4002 Järjestöavustukset
4003 Nuorisovaltuusto
4004 Vanhus- ja vammaisneuvosto
4006 Joukko- ja asiointiliikenne
4007 Hyvinvoinnin edistäminen
4008 Kulttuurityöryhmä

Toiminnan painopisteet 2023–2025

- Toiminnan painopisteenä on peruspalvelujen laadukas tuottaminen, sivistyspalvelujen yhteisöjen hyvinvointi ja henkilöstön työssäjaksaminen.
- Toiminnassa keskitytään Taipalsaari-strategian toteuttamiseen sekä kehitetään ennaltaehkäiseviä palveluja käytössä olevin resurssein.

Tehtäväalueen talous

	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
TOIMINTATUOTOT	537 448				
TOIMINTAKULUT	-907 367	-359 125	-389 926	-387 780	-390 243
TOIMINTAKATE	-369 919	-359 125	-389 926	-387 780	-390 243

(TP 2021 sisältää Ruokapalvelun)

Tehtäväalueen tavoitteet

Toiminnallinen tavoite	Mittari / toimenpide	Toteuma TP 2021	Tavoitearvo TA 2022	Tavoitearvo TA 2023	Tavoitearvo TS 2024	Tavoitearvo TS 2025
Sivistyspalveluiden hallinto						
Tehtäväalueiden perustyön tukeminen ja kehittäminen palvelutarpeen mukaisesti.	kehityskeskustelu / työntekijä	Ei toteutunut (-)	1	1	1	1
Henkilöstön työhyvinvointi paranee	Sairauspoissaolot pv/työntekijä	Ei toteutunut (-)	Henkilöstön hyvä hyvinvointi. Ei kasvua henkilöstön sairauspoissaoloissa. (+)	Henkilöstön hyvä hyvinvointi. Ei kasvua henkilöstön sairauspoissaoloissa. (+)	Henkilöstön hyvä hyvinvointi. Ei kasvua henkilöstön sairauspoissaoloissa. (+)	Henkilöstön hyvä hyvinvointi. Ei kasvua henkilöstön sairauspoissaoloissa. (+)
Tehtäväalueiden talouden ja toiminnan tasapaino	Osavuosikatsaus ja tilinpäätös	Toteutunut	Talouden tasapaino	Talouden tasapaino	Talouden tasapaino	Talouden tasapaino

405 Ruokapalvelut

Toiminnan tarkoitus

Ruokapalvelut vastaavat ruokapalveluiden järjestämiseen liittyvistä tehtävistä kunnassa.

Palvelusuunnitelma

Ruokapalvelut tuottavat keskitetysti ateriat kunnan omiin varhaiskasvatus- ja perusopetustoimipaikkoihin sekä mahdollisuuksien mukaan myös kunnan eri tilaisuuksien kahvi- ja/tai ruokatarjoilua. Ruokapalvelut pitävät ruokapalveluiden tason ja ruoan laadun hyvänä ja suositusten mukaisena.

Kustannuspaikka

4070 Ruokapalvelut

Toiminnan painopistealueet 2023–2025

- Ruokapalveluiden kustannuslaskennan- ja tietoisuuden kehittäminen, asiakkaiden ja myös työtä tekevän henkilöstön keskuudessa.
- Ruokasuositustietoisuuden lisääminen.

Tehtäväalueen talous

	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
TOIMINTATUOTOT		542 409	610 453	610 453	610 453
TOIMINTAKULUT		-609 040	-629 769	-635 531	-637 485
TOIMINTAKATE		-66 631	-19 316	-25 078	-27 032

Ruokapalvelut ovat olleet vuonna 2021 sivistyspalveluiden hallinnon tehtäväalueella.

Tehtäväalueen tavoitteet

Toiminnallinen tavoite	Mittari / toimenpide	Toteuma TP 2021	Tavoitearvo TA 2022	Tavoitearvo TA 2023	Tavoitearvo TS 2024	Tavoitearvo TS 2025
Ruokapalvelut						
Yläkoululaisten myönteinen suhtautuminen kouluruokailuun	Asiakastyytyväisyyskysely	Ei toteutunut, kyselyä ei järjestetty	ka 7,2 <	ka 7,2<	ka 7,2<	ka 7,2<
Henkilöstön työhyvinvointi paranee	Sairauspoissaolot pv/työntekijä	Ei toteutunut (-)	Henkilöstön hyvä hyvinvointi. Ei kasvua henkilöstön sairauspoissaoloissa. (+)	Henkilöstön hyvä hyvinvointi. Ei kasvua henkilöstön sairauspoissaoloissa. (+)	Henkilöstön hyvä hyvinvointi. Ei kasvua henkilöstön sairauspoissaoloissa. (+)	Henkilöstön hyvä hyvinvointi. Ei kasvua henkilöstön sairauspoissaoloissa. (+)
Tehtäväalueiden perustyön tukeminen ja kehittäminen palvelutarpeen mukaisesti.	kehityskeskustelu / työntekijä	Ei toteutunut (-)	1	1	1	1

470 Perusopetus

Toiminnan tarkoitus

Perusopetuksen tehtäväalue vastaa kunnan esi- ja perusopetuksen laadukkaasta ja kustannustehokkaasta toteuttamisesta.

Kustannuspaikat

4700	Perusopetuksen hallinto
4705	Perusopetuksen oppilaskuljetukset
4706	Valmistava opetus
4710	Perusopetuksen kehittämishankkeet
4720–4765	Koulujen kustannuspaikat (Saimaanharjun koulu, Kirkonkylän koulu ja Vehkataipaleen koulu)

Toiminnan painopisteet 2023 – 2025

- Toiminnassa keskitytään kouluyhteisöjen kokonaisvaltaiseen hyvinvointiin ja sen edistämiseen. Sähköisiä työskentelytapoja ja oppimisympäristöjä otetaan käyttöön.
- Opetuksen fyysisiä tiloja sekä kodin ja koulun yhteistyötä kehitetään kehitetään.

Tehtäväalueen talous

	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
TOIMINTATUOTOT	284 357	189 609	286 908	286 908	286 908
TOIMINTAKULUT	-5 117 957	-6 079 507	-6 551 604	-6 534 005	-6 581 874
TOIMINTAKATE	-4 833 600	-5 889 898	-6 264 786	-6 247 097	-6 294 966

Perusopetuksen investointi oppilaskohtaisista laitteista edellyttää, että vuodesta 2024 alkaen hankinta tehdään osana opetustoimen vuosittaista opetusvälinehankintaa, kustannusarvio 13 000 €/vuosi. Kustannus on otettu huomioon TS2024 ja TS2025 laadinnassa.

Tehtäväalueen tavoitteet

Toiminnallinen tavoite	Mittari / toimenpide	To-teuma TP 2021	Tavoitearvo TA 2022	Tavoitearvo TA 2023	Tavoitearvo TS 2024	Tavoitearvo TS 2025
Perusopetus						
Sähköisen oppimisympäristön kehittäminen.	Onnistunut digilaitteiden hankinta kouluihin Laitteiden käyttö/ luokka	-	-	Digilaitteiden hankinta 5-6. vuosiluokan oppilaille	Digilaitteiden hankinta 5. vuosiluokalle siirtyville oppilaille	Digilaitteiden hankinta 5. vuosiluokalle siirtyville oppilaille

Lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistymistä tuetaan. Oppilaiden kokemus omasta hyvinvoinnista.	Hyvinvointikysely oppilaille	-	-	Kyselyn keskiarvo/vastanneet ka 3	Kyselyn keskiarvo/vastanneet ka 3	Kyselyn keskiarvo/vastanneet ka 3
Henkilöstön työhyvinvointi paranee.	Sairauspoissaolot pv/työntekijä	Toteutunut	Henkilöstön hyvä hyvinvointi. Ei kasvua henkilöstön sairauspoissaoloissa. (+)	Henkilöstön hyvä hyvinvointi. Ei kasvua henkilöstön sairauspoissaoloissa. (+)	Henkilöstön hyvä hyvinvointi. Ei kasvua henkilöstön sairauspoissaoloissa. (+)	Henkilöstön hyvä hyvinvointi. Ei kasvua henkilöstön sairauspoissaoloissa. (+)

480 Varhaiskasvatus

Palvelusuunnitelma
Varhaiskasvatuksen tehtäväalue vastaa kunnalle kuuluvista lasten varhaiskasvatus sekä lasten kotihoidon- ja yksityisen hoidon tuen tehtävistä.

Kustannuspaikat

4801 Varhaiskasvatuksen ostopalvelut
4802 Esiopetuksen ostopalvelut
4803 Varhaiskasvatuksen kehittämishanke
4805 EHA päivähoito
4807 Palvelusetelit
4840 Saimaanharjun päiväkoti
4844 Saimaanharjun vuorohoito
4860 Vehkataipaleen päivähoito
4890 Kotihoidontuki

Toiminnan painopisteet 2023 – 2025

- Varhaiskasvatuspalvelujen subjektiivisiin oikeuksiin ja tarpeisiin vastataan taloudellisesti kestävällä pohjalla.
- Toiminnassa kehitetään resursointia muuttuvat olosuhteet huomioiden henkilöstön työhyvinvoinnin varmistamiseksi.
- Varhaiskasvatus edistää kuntastrategian visiota "Parasta Elämää" vastaamalla palvelutarpeisiin parhaalla mahdollisella tavalla.

Tehtäväalueen talous

	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
TOIMINTATUOTOT	284 280	206 888	292 170	274 180	257 990
TOIMINTAKULUT	-2 400 335	-2 190 050	-2 472 581	-2 469 185	-2 511 465
TOIMINTAKATE	-2 116 055	-1 983 162	-2 180 411	-2 195 005	-2 253 475

Tehtäväalueen tavoitteet

Toiminnallinen tavoite	Mittari / toimenpide	Toteutuma TP 2021	Tavoitearvo TA 2022	Tavoitearvo TA 2023	Tavoitearvo TS 2024	Tavoitearvo TS 2025
Varhaiskasvatus						
Sähköisen oppimisympäristön kehittäminen.	Onnistunut Digilaitteiden hankinta päiväkotiin. Laitteiden käyttö/ lapsiryhmä	-	-	Kaksi ryhmäkohtaista laitekokonaisuutta, joita käytetty n.2x/ kk/ lapsiryhmä	Kaksi ryhmäkohtaista laitekokonaisuutta, joita käytetty n.2x/ kk/ lapsiryhmä	Kaksi ryhmäkohtaista laitekokonaisuutta, joita käytetty n.2x/ kk/ lapsiryhmä
Kodin ja varhaiskasvatuksen yhteistyön kehittäminen.	Huoltajien kokemus yhteistyöstä, keskiarvo/ vastanneet	-	-	Huoltajien ja henkilöstön välinen yhteistyö hyvä.	Huoltajien ja henkilöstön välinen yhteistyö hyvä	Huoltajien ja henkilöstön välinen yhteistyö hyvä
Henkilöstön työhyvinvointi paranee.	Työtyytyväisyyskyselyn tulokset Resurssihenkilön rekrytointi ja työnkuvan kehittäminen.	-	Resurssihenkilö rekrytoidaan määräaikaisena.	Henkilöstön hyvä työhyvinvointi. Onnistunut rekrytointi ja työnkuva.	Henkilöstön hyvä työhyvinvointi. Onnistunut rekrytointi ja työnkuva.	Henkilöstön hyvä työhyvinvointi. Onnistunut rekrytointi ja työnkuva.

490 Kulttuuri ja vapaa-aika

Palvelusuunnitelma

Kulttuurin ja vapaa-ajan tehtäväalue vastaa kunnan kirjasto-, liikunta-, kulttuuri-, nuorisopalveluista.

Kustannuspaikat

4900 Kirjasto
4910 Museo- ja näyttelytoiminta
4920 Taiteen perusopetus
4925 Muu taiteen perusopetus
4930 Kansalaisopisto
4940 Muut kulttuuripalvelut
4941 Taipalsaari päivät
4949 Kulttuuripalveluiden kehittämishankkeet
4950 Liikuntapalvelut
4952 Nuorisopalvelut
4956 Vapaa-aikapalveluiden kehittämishankkeet

Toiminnan painopisteet 2023 – 2025

- Kirjastoyhteistyön vakiinnuttaminen varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen kanssa.
- Työyhteisön hyvinvoinnin ja henkilöstön jaksamisen varmistaminen.
- Liikunta- ja kulttuuripalveluiden tarjoaminen, tukeminen ja edistäminen yhteistyössä paikallisten sekä maakunnallisten toimijoiden kanssa.
- Ammatillisen nuorisotyön tarjoaminen nuorisotalo- ja koulunuorisotyön muodossa sekä toiminnan laadun kehittäminen
- Etsivä nuorisotyön verkostoyhteistyön ja toiminnan laadun kehittäminen

Tehtäväalueen talous

	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
TOIMINTATUOTOT	67 977	31 030	61 500	21 500	21 500
TOIMINTAKULUT	-556 203	-605 573	-632 589	-610 871	-606 170
TOIMINTAKATE	-488 226	-574 543	-571 089	-589 371	-584 670

Tehtäväalueen tavoitteet

Toiminnallinen tavoite	Mittari / toimenpide	Toteuma TP 2021	Tavoitearvo TA 2022	Tavoitearvo TA 2023	Tavoitearvo TS 2024	Tavoitearvo TS 2025
Kulttuuri ja vapaa-aika						
Henkilöstön työhyvinvointi paranee	Sairauspoissaolot pv/työntekijä	-	Henkilöstön hyvä hyvinvointi. Ei kasvua henkilöstön sairauspoissaoloissa. (+)	Henkilöstön hyvä hyvinvointi. Ei kasvua henkilöstön sairauspoissaoloissa. (+)	Henkilöstön hyvä hyvinvointi. Ei kasvua henkilöstön sairauspoissaoloissa. (+)	Henkilöstön hyvä hyvinvointi. Ei kasvua henkilöstön sairauspoissaoloissa. (+)

Liikunta- ja kulttuuripalveluiden tarjoaminen, tukeminen ja edistäminen	tapahtumamäärät / liikuntatilojen varausaste / harrastajamäärät/ liikuntakysely	Toteutui osin, liikuntakysely ei toteutunut	2020 määrät / kuntalaisten tyytyväisyys laatuun	2019 (ennen epidemiaa) määrät / kuntalaisten tyytyväisyys laatuun	2022 määrät / kuntalaisten tyytyväisyys laatuun	2023 määrät / kuntalaisten tyytyväisyys laatuun
Nuorisopalveluiden toteuttaman toiminnan laadun kehittäminen	Itsearvioinnit, nuorisolle tehtävät kyselyt (asteikko 1-5)	-	-	Itsearvioinnit ka 3 Nuorten kysely ka 3	Itsearvioinnit ka 4 Nuorten kysely ka 4	Itsearvioinnit ka 4 Nuorten kysely ka 4

Sivistyspalvelut yhteensä

	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
TOIMINTATUOTOT	1 174 062	969 936	1 251 031	1 193 041	1 176 851
TOIMINTAKULUT	-8 981 863	-9 843 295	-10 676 559	-10 637 372	-10 727 237
TOIMINTAKATE	-7 807 801	-8 873 359	-9 425 528	-9 444 331	-9 550 386

50 Tekniset palvelut

Teknisten palveluiden tehtävänä on vastata rakennusvalvonta- ja lupapalveluista sekä kunnan toimesta tapahtuvasta rakentamisesta ja rakennuttamisesta, kaavoituksesta, kunnan omistaman rakennetun ympäristön (kadut, verkostot, puistot, leikkikentät, satamat, muut yleiset alueet sekä rakennukset ja rakennelmat) kunnossapito-, siivous- ja käyttötehtävistä, kunnan kaavoituksesta sekä vesi- ja viemärilaitoksen ylläpitämisestä. Teknisten palveluiden toimiala vastaa lisäksi Etelä-Karjalan maaseututoimen sekä Lappeenrannan seudun ympäristötoimen ja Etelä-Karjalan jätehuollon sopimusohjauksesta.

Teknisten palveluiden tehtävät

- rakennusvalvonta- ja lupapalvelut
- kunnan oma rakentaminen ja rakennuttaminen
- kaavoitus
- kunnossapito, siivous ja käyttötehtävät kunnan omistamilla rakennetuilla alueilla, mm. kadut, verkostot, puistot, leikkikentät, satamat, yleiset alueet, rakennukset ja rakennelmat
- vesi- ja viemärilaitoksen ylläpito

Lisäksi tekninen toimiala vastaa

- Etelä-Karjalan maaseututoimen
- Lappeenrannan seudun ympäristötoimen
- Etelä-Karjalan jätehuollon sopimusohjauksista.

500 Teknisten palveluiden hallinto

Toiminnan tarkoitus

Teknisten palveluiden hallinnon tehtävänä on avustaa teknistä lautakuntaa toimialan johtamisessa ja toimintojen linjauksia koskevien päätösten valmistelussa ja täytäntöönpanossa. Teknisten palveluiden hallinto vastaa lisäksi alueellisen maaseututoimen, jätehuollon sekä seudullisen ympäristötoimen sopimusohjauksesta. Tekninen hallinto toimii linkkinä sidosryhmätyöskentelyssä.

Riskianalyysi

Toimintaympäristön aiheuttamia riskejä ovat lainsäädännön mahdollisesti tuomat muutokset ja uudistukset. Näihin on varauduttava riittävillä resursseilla resursoinneilla ja selkeillä tehtävänkuvilla, sekä vastuutettava oma henkilöstö sekä ja ulkoiset toimijat toimimaan ohjeistuksien ja sopimusten mukaisesti. Valtion taholta on tuloillaan esimerkiksi rakennuslain kokonaisvaltainen uudistus ja tällä hetkellä käyttöönotto on arvioitu olevan vuoden 2024 alussa. Tämä tuo varsinkin rakennusvalvontaan ja kaavoittamiseen lisää tehtävää ja resursoimistarvetta.

Hyvinvointialueen uudistuksen myötä Etelä-Karjalan pelastustoimen sopimusohjaus loppuu ja toiminta siirtyy hyvinvointialueiden vastuulle. Muutos vaikuttaa kunnan talouteen jättäen noin 400 000 € meno osuuden pois ja hyvinvointialueiden kanssa sovitaan uudet vuokrasopimukset palolaitoksista, joka lisää tulopuolta noin 100 000 €. Hyvinvointialueen muutoksen tuomia kaikkia muutoksia ei pystytä vielä tarkasti arvioimaan.

Henkilöresurssien riittävyys on otettava huomioon jokapäiväisessä työsuunnittelussa. Työtehtävien liiallinen kuormitus lisää sairauspoissaoloja ja ohuella/nykyisellä jo ohkaisella organisaatiolla poissaoloihin ei ole varaa. Tällä hetkellä resursointi on riittävää, mutta esimerkiksi maankäyttöpuolella kunnalla on tarvetta 100% työpanokselle, kun nyt se on vain 50%.

Taloudellisista riskeistä merkittävimpiä ovat riittämätön talouden seuranta ja reagointi muutostilanteissa. Riskit / Budjetin ylitykset tulisi huomata ajoissa, jotta jäisi aikaa korjaaville toimenpiteille. Näitä riskejä voidaan vähentää henkilöstön riittävällä osaamisella ja kouluttamisella.

Teknisten palveluiden hallinnon Kustannuspaikat

6000 Hallinto
6004 Maaseututoimi
6006 Jätehuolto
6007 Ympäristötoimi
6020 Palo- ja pelastustoimi

Toiminnan painopistealueet 2023 - 2025

Kutilan kanava hankkeen edistäminen ja sen alueen yleissuunnittelu ja alueellisen kehittämisen huomioon ottaminen.

Pappilanniemen sillan ja sen tuomien kulkuyhteyksien kehittäminen ja edistäminen.

Saimaanharjun alueen (koulun piha-alue, urheilukenttä ja konstunmontun) kehittäminen ja investointiohjelman mukainen toteuttamisen aloittaminen

Kirkonkylän alueen yleissuunnitelman ja aluekehityksen edistäminen.

Teknisen toimen hallinto valvoo ja organisoi kaikki teknisen toimen investoinnit ja hankkeet. Teknisen toimen hallinto raportoi taloustiedot säännöllisesti tekniselle lautakunnalle.

Tehtäväalueen talous

	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
TOIMINTATUOTOT	7 800	8 000	100 000	92 000	92 000
TOIMINTAKULUT	-1 015 401	-997 003	-614 570	-618 190	-620 610
TOIMINTAKATE	-1 007 601	-989 003	-514 570	-526 190	-528 610

Tehtäväalueen tavoitteet

Toiminnallinen tavoite	Mittari / toimenpide	Toteuma TP 2021	Tavoitearvo TA 2022	Tavoitearvo TA 2023	Tavoitearvo TS 2024	Tavoitearvo TS 2025
Teknisten palveluiden hallinto						
Kutilan alueen masterplan valmiina hyödynnettäväksi	Toteuma %			100	0	0
Pappilanniemen siltahankkeen lupavaihe käynnistetty	Hankkeen toteutus %			100	0	0

Kutilan kanava-hankkeen lupa-vaihe suoritettu	Toteuma %		100	0	0
Saimaanharjun alu-een (koulu, urheilu-kenttä ja konstun-montun) suunnite-mat valmiina ja to-teutettu vuosittai-sen määrärahan mukaisesti	Toteuma %		100	0	0

510 Kaavoitus

Toiminnan tarkoitus

Teknisten palveluihin kuuluu kunnan alueella tapahtuva kaavoitus ja maankäytön suunnittelu ja sen ohjaus. Maankäytön suunnittelulla luodaan edellytykset hyvälle ja elinvoimaiselle asuin- ja elinympäristölle.

Kustannuspaikat

6035 Kaavoitus

Toiminnan painopistealueet 2023 - 2025

Yleiskaavat

- Kirkonkylä-Saimaanharjun-Ketveleen alueen yleiskaavoitus
- Suur-Saimaan osayleiskaavan päivitys
- Pien-Saimaan osayleiskaavan muutokset

Asemakaavoitus

- Kuivaketveleen yrityspuiston asemakaava
- Kirkonkylän asemakaavamuutokset ja laajennukset
- Kuivaketveleen uuden asemakaavan laatiminen
- Saimaanharjun alueen kaavamuutokset

Tehtäväalueen talous

	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
TOIMINTATUOTOT	70 461	54 000	46 625	46 625	46 625
TOIMINTAKULUT	-122 146	-129 168	-153 720	-136 140	-136 140
TOIMINTAKATE	-51 685	-75 168	-107 095	-89 515	-89 515

Tehtäväalueen tavoitteet

Toiminnallinen tavoite	Mittari / toimenpide	Toteuma TP 2021	Tavoitearvo TA 2022	Tavoitearvo TA 2023	Tavoitearvo TS 2024	Tavoitearvo TS 2025
Kaavoitus						
Taajamakaavan ehdotusvaihe suoritettu	Toteuma %		100	100	0	0
Suursaimaan osayleiskaava päivityksen luonnosvaihe suoritettuna	Toteuma %			100	0	0
Yrityspuistokaavan hyväksyntä	Toteuma %			100	0	0

570 Rakennusvalvonta- ja lupapalvelut

Toiminnan tarkoitus

Rakennusvalvonnan päätehtävä on ohjata ja valvoa kaavojen ja rakennusjärjestyksen noudattamista ja huolehtia rakentamista ja muita toimenpiteitä koskevien lupien käsittelystä ja rakennustyön viranomaisvalvonnasta sekä osaltaan valvoa rakennetun ympäristön ja rakennusten kunnossapitoa.

Kustannuspaikat

6700 Rakennusvalvonta- ja lupapalvelut

Toiminnan painopistealueet 2023 - 2025

Rakennusvalvonnan arkistoinnin digitointi on käynnissä ja työ jatkuu. Kiinteistötietojen tarkastushankkeessa esiin tulleiden luvattomien rakennusten, laajennusten ja muiden asioiden käsittely, sekä kiinteistörekisteri työn loppuun saattaminen jatkuu edelleen. Rakennuslaki muuttunee merkittäväsi 1.1.2024. Muutoksesta johtuen, on syytä varautua kunnan rakennusjärjestyksen uudistukseen sekä henkilöstön koulutukseen asian tiimolta.

Tehtäväalueen talous

	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
TOIMINTATUOTOT	70 083	70 000	72 000	72 000	72 000
TOIMINTAKULUT	-155 215	-164 560	-165 286	-166 426	-166 426
TOIMINTAKATE	-85 132	-94 560	-93 286	-94 426	-94 426

Tehtäväalueen tavoitteet

Toiminnallinen tavoite	Mittari / toimenpide	Toteuma TP 2022	Tavoitearvo TA 2022	Tavoitearvo TA 2023	Tavoitearvo TS 2024	Tavoitearvo TS 2025
Rakennusvalvonta- ja lupapalvelut						
Lupahakemukset sähköisessä muodossa	Sähköisen lupajärjestelmän käyttö aste %	85	90	95		
Kiinteistötietojen tarkastushanke	Hankkeen loppuun saattaminen, toteuma %	80	100	100		
Rakennusjärjestyksen uudistus	Toteuma %			50	50	
Rakennusvalvonnan infotilaisuudet	Toteuma kpl			2		

575 Liikenneväylät

Toiminnan tarkoitus

Liikenneväylät -tehtäväalue vastaa kunnan kaava- ja yksityisteihin liittyvien asioiden hoitamisesta. Liikenneväyliä kehitetään ja toimitaan sovitulla tavalla liikenneturvallisuussuunnitelman mukaisesti. Kunta avustaa yksityisiä tieosuuskuntia, jotka pitävät yksityistieverkkoa kunnossa. Kaavateiden ylläpito teetetään ostopalveluna.

Kustannuspaikat

6750 Kaavatiet
6755 Yksityistiet, haja-asutusalue

Toiminnan painopistealueet 2023 - 2025

Painopisteenä on edelleen pidettävä olemassa olevan katuverkoston kehittäminen ja parantaminen. Viimevuosina on uudistettu katuverkon asfaltointeja ja näitä töitä jatketaan vielä vuosien 2023 - 2025 aikana.

Jauhialantien kolmen liittymä alueen parantaminen ja hidasteiden rakentaminen. Vuonna 2018 tehdyn liikenneturvallisuussuunnitelman toimenpidetaulukoiden päivitys vastaamaan nykytilaa ja tulevaisuutta.

Tehtäväalueen talous

	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
TOIMINTATUOTOT					
TOIMINTAKULUT	-265 152	-332 850	-368 225	-368 225	-368 225
TOIMINTAKATE	-265 152	-332 850	-368 225	-368 225	-368 225

Tehtäväalueen tavoitteet

Toiminnallinen tavoite	Mittari / toimenpide	Toteuma TP 2021	Tavoitearvo TA 2022	Tavoitearvo TA 2023	Tavoitearvo TS 2024	Tavoitearvo TS 2025
Liikenneväylät						
Jauhialantien risteysalueiden suunnitelmien toteuttaminen	Sovitut kohteet 3 kpl			3		
Liikenneturvallisuussuunnitelman toimenpideohjelman päivittäminen	Toteuma %			100	0	0

580 Kiinteistöhuolto ja yleiset alueet

Toiminnan tarkoitus

Kiinteistöhuolto ja yleiset alueet -tehtäväalue vastaa kunnan rakennetun ympäristön (kadut, puistot, leikkikentät ja muut yleiset alueet), sekä rakennusten ja rakennelmien kunnossapito- ja käyttötehtävistä.

Kustannuspaikat

6800	Kiinteistönhuolto (yhteiset kustannukset kaikille kiinteistöille)
6801–6845	Käsittää rakennuksittain kunnan eri kiinteistöt
6850	Puistot ja yleiset alueet
6852	Laiturit ja maapaikat
6860	Siivouspalvelut

Toiminnan painopistealueet 2023–2025

Suunnittelutyö Saimaanharjun koulun pihan, urheilukentän ja konstunmontun osalta on aloitettu syksyllä 2022. Suunnittelutyö on tavoitteena saada valmiiksi talven 2023 aikana. Vuoden 2023 investointiohjelmaan on varattu alueen kehittämiseen ja rakentamiseen määräraha ja rakentamisen aloitus pyritään saamaan käyntiin kesän 2023 aikana.

Pappilanniemen venesataman loppuun kehittäminen (asfaltoinnit, valaistukset ja kameravalvonnat) sekä sataman käyttöönotto.

Kunnan olemassa olevien kiinteistöiden oikea-aikaisilla huoltotoimenpiteillä pyritään pitämään kunnan rakennetut kohteet kunnossa ja käyttökelpoisina kokonaisuuksina.

Leikkipuistojen systemaattisella tarkastusjärjestelmällä pidetään leikki- ja liikuntavälineiden toiminnallisuus ja turvallisuus ajantasaisena.

Siivouspalveluiden toiminnan painopiste on keskiarvolaatuun perustuva. Tavoitteena laadunseuranta järjestelmän luominen ja käyttöönottaminen.

Tehtäväalueen talous

	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
TOIMINTATUOTOT	2 001 795	2 065 096	2 136 884	2 107 764	2 107 764
TOIMINTAKULUT	-2 423 884	-2 647 256	-2 369 423	-2 389 611	-2 393 231
TOIMINTAKATE	-422 089	-582 160	-232 539	-281 847	-285 467

Tehtäväalueen tavoitteet

Toiminnallinen tavoite	Mittari / toimenpide	Toteuma TP 2021	Tavoitearvo TA 2022	Tavoitearvo TA 2023	Tavoitearvo TS 2024	Tavoitearvo TS 2025
Kiinteistöhuolto ja yleiset alueet						
Pitkän tähtäimen suunnitelmien tuomien korjaustarpeiden jalkauttaminen / käytäntöönpano	Suunnitellut kohteet / toteuma %	80	100	100	100	
Sähköisten lukkojen käyttöönotto venelaitureille	Toteuma %			100		
laadunseuranta järjestelmän luominen ja käyttöönottaminen	Toteuma %			100		

590 Vesihuoltolaitos

Toiminnan tarkoitus

Vesihuoltolaitoksen tehtäväalue vastaa vesi- ja viemärilaitoksen ja verkostojen ylläpidosta ja huoltotehtävistä sekä uusien alueiden vesi- ja viemärilaitteiden rakentamisesta.

Kustannuspaikat

6910 Vesihuoltolaitos

Toiminnan painopistealueet 2023–2025

Vesilaitoksen korjausvelan pienentäminen tulee olla painopisteenä tuleville vuosille. Uudistusta kaipaavat vesi ja viemäriverkostoille on varattava riittävät määrärahat, jotta korjausvelkaa ei ainakaan kasvateta tulevina vuosina.

Kunnan alueella on reilut 900 vesi asiakasta ja nykytekniikan avulla vanhat vesimittarit pystyttäisiin vaihtamaan etäluettaviin mittareihin. Tällä saataisiin koko ajan reaaliaikaista laskutusta aikaiseksi kuntalaisille ja vesilaitokset tulos olisi paremmin ennustettavissa nykyaikaiseen järjestelmään verrattuna. Kunnan alueella on lisäksi huomattavasti vanhentuneita vesimittareita, jotka kaipaavat uudistamista. Kaikkia mittareita ei pystytä kerralla vaihtamaan, koska urakka on valtava, mutta oikein aikataulutettuna, alue kerrallaan työ voitaisiin saada valmiiksi 2–3 vuoden aikana.

Tehtäväalueen talous

	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
TOIMINTATUOTOT	588 875	617 499	617 499	617 499	617 499
TOIMINTAKULUT	-493 700	-454 230	-454 414	-455 414	-455 414
TOIMINTAKATE	95 175	163 269	163 085	162 085	162 085

Tehtäväalueen tavoitteet
Kunnanhallitus täsmensi kokouksessaan 28.11.2022 tehtäväalueen tavoitteiden asetantaa teknisen johtajan esityksestä 28.11.2022 seuraavanlaiseksi:

Toiminnallinen tavoite	Mittari / toimenpide	Toteuma TP 2021	Tavoitearvo TA 2022	Tavoitearvo TA 2023	Tavoitearvo TS 2024	Tavoitearvo TS 2025
Vesihuoltolaitos						
Vesimittarien vaihtotyön aloittaminen etäluettaviin mittareihin, yksi pilottialue vuodelle 2023	Toteutus			10 %	55 %	100 %
Verkostohävikin pienentäminen	Todetaan mittarilukemista vertailuarvona vuosi 2022			-10 %	- 20 %	- 30 %

Tekniset palvelut yhteensä

	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
TOIMINTATUOTOT	2 739 014	2 814 595	2 973 008	2 935 888	2 935 888
TOIMINTAKULUT	-4 475 498	-4 725 067	-4 125 638	-4 134 006	-4 140 046
TOIMINTAKATE	-1 736 484	-1 910 472	-1 152 630	-1 198 118	-1 204 158

Kunnanhallitus muutti kokouksessaan 12.12.2022 teknisen lautakunnan talousarvioesitystä käyttötalouden osalta 200.000 euroa leikkauksella Sairaalamäen osalta vuodelta 2023 ja päätti myös teknisen toimen investointien siirtymisestä osalta säästösyistä investointiosassa esitetyllä tavalla. Investointeja vähennettiin yhteensä netto -440.000 euroa (1.480.000 – 1.040.000) seuraavalle taloussuunnittelukaudelle teknisen toimen alkuperäisestä lautakunnan päätöksestä investointiosassa esitetyllä tavalla.

Koko kunta käyttötalous yhteensä

	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
TOIMINTATUOTOT	5 165 634	5 132 421	5 873 294	5 330 082	5 274 418
TOIMINTAKULUT	-30 541 183	-32 777 860	-17 838 413	-17 142 211	-17 185 735
TOIMINTAKATE	-25 375 549	-27 645 439	-11 965 119	-11 812 129	-11 911 317

4. TULOSLASKELMAOSA

4.1 Tuloslaskelmaosan tuloarviot ja määrärahat

	TP 2021	TA 2022	TA 2022 + muutos	TA 2023	TS 2024	TS 2025
VEROTULOT						
Kunnan tulovero	18 753 284	18 879 000	18 285 000	9 051 000	8 355 000	8 599 000
Kiinteistövero	2 091 595	2 046 000	2 185 000	2 066 000	2 062 000	2 062 000
Osuus yhteisöveron tuotosta	1 158 774	872 000	1 005 000	637 000	580 000	601 000
	22 003 653	**21 797 000**	**21 475 000**	**11 754 000**	**10 997 000**	**11 262 000**
VALTIONOSUUDET						
Valtionosuudet	**7 042 763**	**7 095 000**	**7 095 000**	**2 846 942**	**2 150 174**	**2 100 790**
MUUT NETTO alla olevista	**-106 728**	**-79 900**	**-79 900**	**-195 100**	**-194 000**	**-194 000**
Korkotuotot talletuksista	-377	100	100	-100	0	0
Korkotuotot antolainoista	7 744	6 000	6 000	6 000	6 000	6 000
Muut korkotuotot	0	0	0	0	0	0
	7 367	6 100	6 100	5 900	6 000	6 000
Osinkotuotot ja osuuspo korot	2 109	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000
Viivästyskorkotulot	1 587	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
Muut rahoitustuotot	7 594	6 000	6 000	6 000	7 000	7 000
	11 289	9 000	9 000	9 000	10 000	10 000
Korkokulut lainoista	-117 477	-85 000	-85 000	-200 000	-200 000	-200 000
	-117 477	-85 000	-85 000	-200 000	-200 000	-200 000
Viivästyskorkomenot	-65	0	0	0	0	0
Muut rahoituskulut	-7 842	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000
	-7 907	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000

Rahoitustuotot ja – kulut

Rahoitustuottoina tuloslaskelmassa käsitellään arvioidut korkotuotot ja muut rahoitustuotot. Korkotulona on budjetoitu antolainoista, muista sijoituksista ja talletuksista sekä maksuliikennetileiltä talousarviovuonna saatavat tuloarviot (yhteensä 5.900 €). Muina rahoitustuottoina on budjetoitu mm. verotilityskorot, osingot ja osuuspääomien korot (yht. n. 9.000 €).

Rahoituskuluina on budjetoitu arvioidut korkomenot ja muut rahoitusmenot. Korkomenoja ovat pitkäaikaisista lainoista ja lyhytaikaisista lainoista talousarviovuodelta maksettavat korot 200.000 euroa. Muita rahoitusmenoja ovat mm. limiittimaksut, verotilityskorot ja viivästyskorot (yht. 10.000 €).

Tilinpäätössiirrot

Budjetoitavia tilinpäätössiirtoja ovat erät, joiden toteutuminen on arvioitavissa talousarviota laadittaessa. Tällaisia eriä ovat muun muassa investointivarauksen purkaminen ja siihen liittyvä poistoeron muodostaminen koskien talousarviovuonna toteutettavia investointihankkeita. Myös aiemmin toteutuneisiin investointeihin liittyvä poistoeron purkaminen budjetoidaan tilinpäätössiirtoina.

Vuoden 2023 talousarvioon on budjetoitu edelleen edellisten vuosien mukaisesti tilinpäätössiirtona poistoeron vähennys (parantaa tulosta) 92.734 euroa.

TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ

Talousarvioesityksen toimintakate vuodelle 2023 on -11.965.119 euroa. Talousarvioesityksen vuosikate vuodelle 2023 on 2.440.723 euroa.

Vuoden 2023 nettoinvestointimenot ovat esityksessä 1.515.468 euroa. Poistojen taso talousarviossa vuodelle 2023 on 1.421.471 euroa.

Talousarvion 2023 tuloslaskelman tilikauden tulos vuodelle 2023 on 1.019.252 euroa.

Tilikauden 2023 ylijäämä poistoerokirjauksen jälkeen on 1.111.986 euroa.

5. RAHOITUSOSA

5.1 Rahoituslaskelma

RAHOITUSLASKELMA

		TP 2021	TA2022	TA2022 + muutos	TA2022 ennuste	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Toiminnan rahavirta								
Vuosikate	+/-	3 564 163	1 216 661	754 661	754 661	2 440 723	1 141 045	1 257 473
Satunnaiset erät	+/-							
Tulorahoituksen korjauserät	+/-	- 980 069						
Investointien rahavirta								
Investointimenot	-	- 897 172	- 2 043 736	- 2 058 736	- 2 058 736	- 2 477 968	- 8 315 064	- 8 695 064
Rahoitusosuudet investointeihin	+	5 610	821 500	821 500	821 500	962 500	6 250 000	6 250 000
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	+	179 318	150 000	150 000	150 000	120 000	120 000	120 000
Toiminnan ja investointien rahavirta	+/-	1 871 851	144 425	- 332 575	- 332 575	1 045 255	- 804 019	- 1 067 591
Rahoituksen rahavirta								
Antolainauksen muutokset		-	-			-	-	-
Antolainasaamisten lisäykset	-	- 4 800	- 50 000	- 50 000	- 50 000	- 50 000	- 50 000	- 50 000
Antolainasaamisten vähennykset	+	4 800	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000
Lainakannan muutokset		**- 2 042 250**	**- 851 335**	**- 1 851 335**	**- 1 851 335**	**- 234 380**	**483 777**	**334 905**
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	+		1 000 000	-		1 500 000	2 000 000	1 500 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-	- 2 042 250	- 1 851 335	- 1 851 335		- 1 734 380	- 1 516 223	- 1 165 095
Lyhytaikaisten lainojen muutos	+/-							
Oman pääoman muutokset	+/-							
Muut maksuvalmiuden muutokset	+/-	122 127			- 365 148			
Vaikutus maksuvalmiuteen	+/-	- 48 272	- 706 910	- 2 183 910	- 2 549 058	810 875	- 320 242	- 732 686
Rahavarat 31.12.*		2 886 694	2 179 784	702 784	337 636	1 148 511	828 270	95 584
Rahavarat 1.1.		2 499 347	2 886 694	2 886 694	2 886 694	337 636	1 148 511	828 270
(TA2021-riville tilinpäätöksestä TP2021 kirjattu 2.886.694 €)				*	*			
Pitkäaikainen laina 31.12. €		13 424 101	12 572 766	11 572 766	11 572 766	11 338 386	11 822 163	12 157 069
Pitkäaikainen laina per asukas		2 923	2 708	2 493	2 493	2 500	2 627	2 720
		4593	4642	4642	4642	4535	4501	4469

TP2021 rahavarat 31.12.2021:	2 886 694	tilit 21.11.2022:	1 217 102

Kuntatodistuksia käytetään myös täydentävänä lyhyen ajan rahoitusinstrumenttina.

Talousarvioon esitetään rahoitusosaan pitkäaikaisen lainan lisäystä 1.500.000 euroa vuodelle 2023. Pitkäaikainen lainakanta tilikauden alussa on 11,6 milj. euroa ja tilikauden 2023 lopussa 11,3 milj. euroa, jos lisälainaa 1.500.000 euroa nostetaan täysimääräisesti.

Antolainauksen muutokset

Antolainauksen muutoksena budjetoidaan taseen pysyvien vastaavien sijoituksiin kuuluvien lainasaamisten lisäykset ja vähennykset. Vaihtuvien vastaavien lainasaamisten muutokset budjetoidaan rahoitusosassa vaikutus maksuvalmiuteen -erässä tai ne voidaan budjetoida sitä ennen omana muut lainasaamisten muutokset -eränä.

Antolainasaamisten lisäykseen budjetoidaan arvio suunnitelmakaudella myönnettävistä antolainoista. Antolainasaamisten vähennykseen budjetoidaan antolainojen suunnitelmakauden lyhennykset. Antolainauksen muutokset -erä on sitova valtuustoon nähden. Vuodelle 2023 budjetoidulla erällä varaudutaan mahdollisiin hankkeiden välirahoituksiin.

Lainakannan muutokset

Lainakannan muutoksiin budjetoidaan pitkäaikaisten lainojen lisäys ja vähennys sekä lyhytaikaisten lainojen muutos. Pitkäaikaisten lainojen vähennyksenä budjetoidaan kunnan pitkäaikaisten lainojen lyhennykset talousarviovuoden aikana. Lyhytaikaisten lainojen lisäykset ja vähennykset budjetoidaan nettomääräisenä. Lainakannan muutokset -erä on sitova valtuustoon nähden kokonaiseränä.

Tavoitteena on, että talouden investointimenot on pystyttävä kattamaan vuosikatteella suunnittelukaudella. Maksuvalmiutta turvataan tilapäisillä lyhytaikaisilla luotoilla esim. kuntatodistuksilla.

Kunnalla on taseessa 31.12.2021 kertynyttä ylijäämää 2.530.431,89 euroa. Tilikauden 2022 tulos pienentänee kertynyttä kumulatiivista ylijäämää.

6. HENKILÖSTÖOSA

6.1 Henkilöstön lukumäärä

Henkilöstön lukumäärä Vakinaiset, määräaikaiset, henkilötyövuosina				
	TA 2022	**TA 2023**	TS 2024	TS 2025
Sosiaali- ja terveyspalvelut		**0,0**	0,0	0,0
Elinvoiman edistäminen ja kuntakehitys	14,1	**17,5**	12,5	12,5
Siitä:				
Hyvinvoinnin edistäminen	0,5	**0,5**	0,5	0,5
Elinvoiman edistäminen	3,3	**4,7**	2,0	2,0
Työllistämisen edistäminen	10,3	**12,3**	10,0	10,0
Hallintopalvelut	6,0	**5,0**	6,0	5,0
Siitä:				
Hallintopalvelut	3,0	**3,0**	3,0	3,0
Henkilöstöhallinto	1,0	**1,0**	1,0	1,0
Taloushallinto	2,0	**1,0**	2,0	1,0
Sivistyspalvelut	116,2	**120,9**	115,8	115,8
Siitä:				
Sivistyspalveluiden hallinto	3,5	**3,5**	3,5	3,5
Ruokapalvelut	7,9	**8,2**	8,2	8,2
Perusopetus	60,8	**64,2**	61,1	61,1
Varhaiskasvatus	38,0	**38,5**	36,5	36,5
Kulttuuri ja vapaa-aika	6,0	**6,5**	6,5	6,5
Tekniset palvelut	26,5	**29,8**	29,8	29,8
Siitä:				
Teknisten palveluiden hallinto	2,0	**2,8**	2,5	2,5
Rakennusvalvonta- ja lupapalvelut	2,0	**2,4**	2,3	2,3
Kaavoitus	0,5	**1,1**	1,3	1,3
Kiinteistöhuolto ja yleiset alueet	20,0	**22,0**	22,3	22,3
Kunnallistekniikka ja laitokset	2,0	**1,5**	1,5	1,5
Liikenneväylät				
Yhteensä	162,8	**173,1**	164,0	163,0

6.2 Henkilöstökulut

	TP2020	**TP2021**	**TA2022**	**TA2023**
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	5 697 411	6 003 550	6 604 443	7 159 191
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	1 306 866	1 362 386	1 431 360	1 471 727
Muut henkilösivukulut	170 850	200 757	258 920	263 520
Henkilöstökulut yhteensä	7 175 127	7 566 693	8 294 723	8 894 438

7. INVESTOINTIOSA

Investointiosa sisältää investointiohjelman talousarviovuodelle 2023 ja investointisuunnitelman taloussuunnitelmavuosille 2024 – 2025. Investointihankkeen aktivointiraja on **10 000 euroa**. Aktivoitavalla hankintamenolla tarkoitetaan tällöin kokonaismenoja, jotka kirjanpidossa on tarkoitus kirjata tasetilille.

Aktivoitavia ovat ne perusparannusmenot, jotka parantavat hyödykkeen tulon- tai palveluntuottamiskykyä alkuperäistä suuremmaksi. Hyödykkeen tulon- tai palveluntuottamiskyvyn voidaan katsoa kasvaneen, jos perusparannus johtaa

– hyödykkeen taloudellisen pitoajan ja hyödykkeen tuotantokapasiteetin kasvuun
– suoritteiden laadun merkittävään parantumiseen, tai
– tuotantoprosessin kustannusten merkittävään vähentymiseen.

Korjaus- ja huoltomenot, joiden seurauksena hyödykkeen tulontuottamiskyky tai käyttö palvelutuotannossa voidaan säilyttää ennallaan, kirjataan yleensä syntymistilikauden kuluksi. Edellä mainittuja kriteerejä sovelletaan perusparannusmenojen aktivointiedellytyksiä arvioitaessa.

Investointeja suunnitellaan pitkäjänteisesti useiden vuosien suunnittelulaskennoilla. Talousarviokirjassa esitetään vuosien 2023 - 2025 investointisuunnitelmat. Osa investoinneista jatkuu vuoden 2025 jälkeen.

7.1 Investointiohjelma 2023 ja investointisuunnitelma 2024 – 2025

INVESTOINNIT 12.12.2022	Kustannus-arvio	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Investointimenot ja svop-sijoitukset				
Konsernihallinnon investoinnit				
Kiinteän omaisuuden hankinta	-200 000	-200 000	-150 000	-150 000
Tietojohtamisen projekti / mm. Innofactor Dynasty, Talcraft	-40 000	-40 000	0	0
Meita Oy:n osakkeiden lisähankinta osakassopimuksen mukaisesti	-15 000	-15 000	0	0
Itärata Oy -hankeyhtiö	-80 000	-3 038	-5 064	-5 064
Kutilan kanava / TA2022-TS2026. (Kts. Investointitulot ko. hankkeelle). Kokonaisinvestoinnin suuruuden päivitetty 07/2022-kustannustasoon.		-1 175 000	-7 500 000	-7 500 000
Konsernihallinnon inv. Yhteensä (kustannusarvio-sarake ei sis. kaikkia rivejä ja talousvuosia *)	**-335 000**	**-1 433 038**	**-7 655 064**	**-7 655 064**
	*			
Teknisten palveluiden investoinnit				
Pappilanniemen venesatama asfaltointi, valaistus ja kameravalvonta	-50 000	-50 000		
Pappilanniemen silta	-540 000			
Olemassa olevan infran perusparannuskohteet (kadut ja tiet, sis ruutanatien korjaus 100m)	-100 000	-100 000		
Jauhialantien kolmen risteysalueen uusiminen	-40 000	-40 000		
Paloas./tekn. varikon perusk.	-1 000 000			
Saimaanharjun koulun piha-alueen kehittäminen koulun ja kuntalaisten käyttöön	-200 000	-200 000		
Konstun montun ja Saimaanharjun urheilukentän kehittäminen, pumptrack/bmx rata, huoltotilat ja pukutilat ja varastot ym…	-200 000	-100 000	-100 000	
Konstunrannan uuden kaava-alueen infra	-1 240 000			
Sairaalanmäen kaavan toteuttaminen	-240 000			-240 000

	Kustannus-arvio	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Saimaanharjun kuntosalirakennuksen katon korjaus	-80 000		-80 000	
Kunnantalon peruskorjaus	-1 070 000	-30 000	-340 000	-700 000
Kirkonkylän koulun ulkoseinien pesu ja huoltomaalaus	-40 000	-40 000		
Vehkataipaleen koulun vanhan osan kattopeltien vaihto	-50 000			-50 000
Omenatarhan kunnostus koulun ja kuntalaisten käyttöön suunnittelu	-40 000		-40 000	
Väinölän katon hionta ja maalaus	-40 000	-40 000		
Pappilanniemen leikkipuisto ja puistoalue kehittäminen	-100 000	-100 000		
Konstun leikkipuiston ison kiipeilytelineen uusiminen	-30 000	-30 000		
Alueinfraraha	-30 000	-30 000		
Väinölän lattiapinnan uusiminen	-20 000	-20 000		
koulujen lattioiden uusintaa ja valaistusta	-20 000	-20 000		
Satulaivan päiväkodin kulunvalvonta	-30 000	-30 000		
Laavu, Saimaanharju	-15 000	-15 000		
Teknisten palveluiden inv. yhteensä	**-5 722 959**	**-845 000**	**-560 000**	**-990 000**
Vesilaitoksen investoinnit				
Vesilaitoksen investoinnit (vesimittarien uusiminen, pilotti alue konstu)	-300 000	-100 000	-100 000	-50 000
Vesilaitoksen inv. yhteensä	**-300 000**	**-100 000**	**-100 000**	**-50 000**
Sivistyspalveluiden investoinnit				
Perusopetuksen oppilaskohtaiset laitteet, lv 22-23 5.-6. lk + lv 23-24 5. lk	-34 000	-34 000		
Kk koulun teknisen työn ja musiikin hankinnat	-14 000	-14 000		
Shj koulun oppilastyöpisteiden kalusteet	-24 000	-24 000		
Ve koulun kalustehankinnat	-13 450	-13 450		
Satulaivan päiväkodin digilaitteet	-14 480	-14 480		
Sivistyspalveluiden inv. Yhteensä	**-99 930**	**-99 930**	**0**	**0**
Investointimenot yhteensä	**-6 457 889**	**-2 477 968**	**-8 315 064**	**-8 695 064**
Investointitulot				
Kutilan kanava - avustukset		962 500	6 250 000	6 250 000
Pappilanniemen sillan valtion avustus	0	0		
Investointitulot yhteensä	**0**	**962 500**	**6 250 000**	**6 250 000**
Investointien nettomenot (kustannusarvio-sarake ei sis. kaikkia rivejä ja talousvuosia)	**-6 457 889**	**-1 515 468**	**-2 065 064**	**-2 445 064**

Kutilan kanavan investoinnin osalta vuosien 2021 -2023 kertyneet kokonaiskustannukset ovat hanketasolla yhteensä arviolta 1.401.296 euroa ennen avustuksia kunnalle. Taipalsaaren kunnanvaltuuston aiemmin päättämä 225.000 euron omarahoitusosuus määrärahamandaattina täyttyy vuoden 2023 aikana. Vuonna 2023 Taipalsaaren kunnan omarahoitusosuus on 212.500 euroa.

Kutilan kanavan investoinnin taloussuunnitelma toteuttaminen päätettäneen kesällä 2023 samassa yhteydessä, kun valmisteilla oleva uusi rakentamisvaiheen yhteistoiminta- ja toteuttamissopimus Lappeenrannan kaupungin ja muiden tahojen kanssa päätetään.

8. KONSERNIOSA

Kuntalain 110 §:n mukaan talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Konsernitilinpäätökseen yhdistellään seuraavat yhteisöt:

Tytäryhtiöt (100 % omistus)
- KOY Taipalsaaren Asunnot
- Taipalsaaren Lämpö Oy

Kuntayhtymät:
- Etelä-Karjalan liitto
- Etelä-Karjalan koulutuskuntayhtymä
- Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä (Eksote)

Lisäksi kunnalla on omistuksia myös muissa yhteisöissä, mutta niiden asema pääsääntöisesti on enintään osakkuusyhteisön (omistus 20-50 %) verran.

Myös Saimaan Kuitu Oy on osakkuusyhteisö.

8.1 Tytäryhtiöiden tavoitteet taloussuunnittelukauden vuosille 2023 - 2025

KOY Taipalsaaren Asunnot sekä Taipalsaaren Lämpö Oy

Talouden tasapainotustyön edellyttämä vähimmäislinjaus kunnan tytäryhteisöille on ollut jo vuoden 2018 talousarviossa edellytetty tavoite: **Yhtiöiden on selviydyttävä oman liikevaihtonsa turvin ilman kunnan taloudellista tukea.**

Muut yksityiskohtaisemmat tavoitteet on esitetty seuraavilla sivuilla.

Yhtiöissä noudatetaan kunnan konserniohjetta, mikä on uudistettu vuonna 2020. Kuntalain 47 §:n mukaisesti omistajaohjauksella huolehditaan siitä, että kunnan tytäryhteisöjen toiminnassa otetaan huomioon kuntakonsernin kokonaisetu.

Talouden tasapainotustyö edellyttää varmasti myös muita emokunnan linjaamia selvityksiä yms. mutta ne ovat normaalin omistajaohjauksen toimenpiteiden piirissä.

Konserniyhtiöiden taloudelliset tavoitteet -taulukoissa toisessa sarakkeessa on esitetty mittarien nykyarvot tilanteessa 31.12.2021. Tavoitearvot neljännessä sarakkeessa ovat taloussuunnitelmakauden lopun (tilanne 31.12.2025) tavoitteita. Minimitavoite ja maksimitavoite on esitetty erikseen. Toiminnallisissa ja vaikuttavuuden tavoitteissa on esitetty tavoitearvon nykytila ja tavoitekauden tavoitetasot.

Konserniyhtiöt raportoivat konserniohjeen mukaan säännöllisesti riittävällä laajuudella. Talouden suunnittelukauden 2023 – 2025 pitkän tähtäimen investointisuunnitelmat (PTS) on sisällytetty tavoitteiden saavuttamisen realiteetteihin suunnitelmakauden talousarvioon.

KOY Taipalsaaren asunnot

Taloudelliset tavoitteet

		mittari	tavoite
Lainakanta/vieraan pääoman takaisinmaksuaika	yli 10 vuotta	heikko takaisinmaksuaika 10 vuotta, ei lisää velkaa	alle 10 vuotta
Omavaraisuus- %	9 %	heikon alaraja on 15 %	yli 15%
Velkaantumis-%	yli 200 %	10 - 60% on melko hyvä, yli 200% todella huolestuttava aste	10 – 60 %
Investoinnit		Suunniteltuja investointeja ei voi esittää suunnitelmavuosille 2023, koska kunnan asuntopoliittinen ohjelma seuraavalle kymmenelle vuodelle on kesken/päivittämättä.	asuntopoliittisen ohjelman päivittäminen

Toiminnalliset ja vaikuttavuuden tavoitteet

		Tavoite
Käyttöaste	Käyttöasteen pitäminen korkealla	Vähintään 93 %
Vuokrasaatavat	Vuokrasaatavien ennaltaehkäiseminen	vuokrasaatavat < 2 % liikevaihto
Asukaspysyvyys	Asukkaiden alhainen vaihtuvuus, asunnottomuuden ehkäisy	Asukasneuvonta, asumisviihtyvyys
Peruskorjaukset/PTS	Kiinteistöjen korjaus ja huoneistokorjaukset	Talousarvion mukaan
Asukasdemokratia	Asukastoimikunnan jatkaminen ja tukeminen	asukaskokous kerta/vuosi

Tuloarviot

	TP 2021	**TA 2022**	**TA 2023**	**TS 2024**	**TS 2025**
Liikevaihto	969 923	992 141	983 548	1 008 000	1 008 000
Liiketoiminnan kulut	-579 735	-707 085	- 655 071	-700 000	-700 000
Liikevoitto	381 232	285 056	328 477	228 000	288 000
Rahoitustuotot ja kulut	-52 864	-71 500	-97 280	-97 280	-97 280
Tilikauden tulos	129 885	16 656	41 297	68 000	76 000

Taipalsaaren Lämpö Oy

Taloudelliset tavoitteet

		mittari	tavoite
Lainakanta/vieraan pääoman takaisinmak-suaika	yli 10 vuotta	1 – 3 vuotta: hyvä 3 – 5 vuotta: tyydyttävä 5 – 10 vuotta: välttävä yli 10 vuotta: heikko	välttävä
Omavaraisuus- %	9 %	yli 40 % hyvä	välttävä
Velkaantumis-%	yli 200 %	10 - 60% on melko hyvä yli 200% todella huolestuttava aste	välttävä

Toiminnalliset ja vaikuttavuuden tavoitteet

		Tavoite
Käyttöaste	Käyttöasteen pitäminen	+/- 2 %
Peruskorjaukset/ huollot	Verkoston korjaukset ja huollot	Talousarvion mukaan
Investoinnit	Investoinnit tehtävä omalla tulorahalla	Talousarvion mukaan
Toimintavarmuus	Käyttökatkosten määrän minimoiminen	ennakointi huoltojen osalta

Tulosarviot

	TP 2021	**TA 2022**	**TA 2023**	**TS 2024**	**TS 2025**
Liikevaihto	1 067 985	1 021 724	994 404	1 070 000	1 070 000
Liiketoiminnan kulut	-795 772	-790 334	-832 012	- 800 000	-800 000
Liikevoitto	25 127	231 390	38 392	25 000	25 000
Rahoitustuotot	-37 321	-24 100	-36 218	-40 000	-40 000
Tilikauden voitto	-8 749	87 440	2 174	11 000	11 000